

Marcusi ooja istumaasi ivuaadana **ΛSuusi Cristo** **aidʌsi aimʌraitadai tami oidigi daama.**

1 ¹ Λλquioma ooja Isaíacaru λmo ñiooqui Diuusi ñiooquidʌrʌ ismaacʌdʌ istutuidi isbaiʌliatuda oodami aagaitai **ΛSuusi Cristo** Diuusi maradʌ.

² Isaía λrñiooquituldiadamigadʌcatadai Diuusi dai aagai sai Diuusi pocaiti:

Ootosamu aanʌ λmo ootosicami aapi Cristo gʌlbaitʌqui

Vai λgai aagidana λoodami sai divia agai aapi.

Daidʌ λoodami λma duucai gʌntʌtʌgitodamu

Dai camaisoimaasi ivuaadamu.

³ Diuusi ootosa agai λmo cʌlli sai oidigana gamamaatʌtuldiña dai poduucai aagidamu λgai oodami:

“Caotoma divia agai gʌrtʌaapʌdamiga cascʌdʌ λma duucai avʌr gʌntʌtʌgito dai camaisoimaasi ivuaada”.

Asduu ooja Isaía. ⁴ Tai divia **ΛVuaana** dai oidigana vapaconaimi λoodami, dai aagidi sai gʌlaagai isλma duucai gʌntʌtʌgituagi dai isgʌn vapaconacagi dai camaisoimaasi ivuaadagi sai poduucai Diuusi oigʌldana soimaascamigadʌ. ⁵ Tai ami oidigʌrʌ dada vʌlʌsi Judeea dʌnʌlʌgiʌrʌ oidacami dai Jerusaleenʌrʌ oidacami dai salca agai istuma aagaiñña **ΛVuaana**; vaidʌ **ΛVuaana** vapaconaiñña ami λgʌlʌ aqui Jordánʌrʌ ismaacʌdʌ aagaiñña λsoimaascami ismaacʌdʌ ivuaadana sai Diuusi oigʌldana.

⁶ Daidʌ **ΛVuaana** yuucusidʌ cameyu vopodʌcʌdʌ duñisicatadai dai givuradʌ ogicʌdʌ duñisicatadai dai cuaadana λgai soosoyi dai saivoli.

⁷ Dai aagidiñña λgai λoodami Diuusi ñiooquidʌ daidʌ itʌtʌdaiñña:

—Gooquileʌ divia agai λmai ismaacʌdʌ vaamioma viaa guvucadagai iñsaanʌ. Aanʌ tomali maiviaa sʌllicami iscuiquiagi dai uupasdagi susuusacadʌ gigiaragadʌ, aanʌ maitistutuidi sìlʌsi istutuidi λgai dai λgai vaamioma namʌga iñsaanʌ cascʌdʌ. ⁸ Aanʌ gʌn vapaconai aapimʌ suudagicʌdʌ dʌmos λgai divimu dai maaqui agai oodami guvucadadʌ Diuusi Ibladʌ —astʌtʌdaiñña **ΛVuaana**.

⁹ Tai aidʌ tuigaco ii **ΛSuusi Nasareetaiñdʌrʌ** Galilea dʌnʌlʌriaiñdʌrʌ tʌllca siaaco daacatadai **ΛVuaana** taidʌ **ΛVuaana** vacoi **ΛSuusi** ami λaqui Jordánʌrʌ. ¹⁰ Amaasi mosvuusai **ΛSuusi** suudagiaiñdʌrʌ dai tʌl tʌvaagi taidʌ gʌscupioco dai Diuusi Ibladʌ λmo tugu maasi tʌvai λgai daama. ¹¹ Tai caidatu λmo ñiooqui tʌvaagiaiñdʌrʌ daidi caiti:

—Aapiarʌ λrgiñmara ismaacʌdʌ alil oigʌdai aanʌ dai alil baigiñlidi aanʌ aapicʌdʌ —ascaiti λñiooqui.

¹² Tai gooquileʌ Diuusi Ibladʌ vaidacai **ΛSuusi** oidigamu. ¹³ Tai λgai ii dai oidigana daja goo coobai tasai cʌlcʌsi saagida vaidʌ **ΛDiaavora**

soimaasi iduiñtulda ɬiditadai ɬSuusi. Tai dada Diuusi tɬlaañicarudə dai nuucada ɬSuusi sai maisoimaasi iduiñtuldana ɬDiaavora.

¹⁴ Aida tuigaco sida ɬEroodəsi maisa ɬVuaana, ii ɬSuusi Galileeamu, dai gaaagidimi Diuusi ñiooquidə dai isducatai gatlaanli Diuusi. ¹⁵ Daidə itłtłdai ɬgai ɬaprə ɬoodami:

—Casi atyoga aayi istuigaco soiña agai Diuusi oodami sai ɬlaðasərlə oidacana cascədə ɬma duucai avlə gəntətəgito vuitapi Diuusi dai vaavoituda isDiuusi ɬlaðasərlə vuvida agai oodami —astədai Suusi.

¹⁶ ɬgələ suudagi ismaacədə Galilea tɬagidu ugidianə ɬalə imitadai ɬSuusi dai tɬə gooca ɬansılləgəmə Simuñi ɬamadu Aandərəsi. Agai ɬrvatopa vuudamicatadai dai suudarə dadaitudai ɬanvatopa vuicaru.

¹⁷ Taidə ɬSuusi itłtłdai:

—Giñoidávurai nai aapə ɬanmaatłtuldana məsducatai gaagadagi oodami vaidə giñvaavoitudañ —astətədai ɬSuusi.

¹⁸ Tai ɬgai otoma anaasi viaa ɬanvatopa vuicaru dai oí ɬSuusi.

¹⁹ Vaidə ɬSuusi apiaimli dai baitłqiomə tɬə ɬJacovo Sevedeo maradə dai Vuaana Jacovo suculidə, vai ɬmo vaarcu ɬrana daraajatai darasdi ɬanvatopa vuicaru. ²⁰ Taidə ɬSuusi vaí ɬgai sai oidana tai ɬgai anaasi vaarcu ɬrana viaa ɬanooga ɬamadu ɬripiooñigadə dai oí ɬSuusi.

²¹ Amaasi aayi ɬgai Capernauumərlə; dai mosaayi ibłstaragai tasərlə tai vaa ɬSuusi ɬjudidíu quiupaigadərlə dai głaagacai gamamaatłtuldimi Diuusi ñiooquidə. ²² Dai vəłscatai ismaacədə ɬal maitłə isducatai gəntətəgituagi ɬalcatai sìll ɬlaða ñioocai ɬSuusi. ɬmo ɬallicami viaacami duucai gamamaatłtuldi ɬgai dai maisiu ɬpan duucai ɬmo mamaatłtuldiadami Diuusi ɬallicamigadə. ²³ Dai ami ɬjudidíu quiupaigadərlə daacatadai ɬmo ɬallicami viaacatadai ɬmo Diaavora tɬaañicarudə daidə ɬDiaavora tɬaañicarudə iiñaquitu ɬcəllə daidə itłtłdai ɬgai Suusi:

²⁴ —¿Tuiрlsı ɬrsaagida varaslə aapi Suusi Nasareetərlə oidacami? ¿Gərcoodapəsi agai dai divia? Aaplan gia ɬlaða ɬamaatə dai maatə aapə pəsılərDiuusi maradə ismaacədə tomali ɬmo imidagai maisoimaasi ivueeyi —astətədai ɬcəllə ismaacədə viaacatadai ɬDiaavora tɬaañicarudə.

²⁵ Taidə ɬSuusi bagaimi ɬDiaavora tɬaañicarudə daidə itłtłdai:

—Maitiñioocada mosaivuusai dai dagito gosəllə —astətədai ɬSuusi.

²⁶ Tai amaasi ɬDiaavora tɬaañicarudə suisquituli ɬcəllə dai ɬagərlə iiñaquimi dai vuusai ɬcəlliaiñdərlə. ²⁷ Tai vəłscatai ismaacədə ami daraajatadai alıł duduadimu, dai aipaco ɬantəcacaimi daidə icaitimi:

—¿Tumaasi goovai? ¿Tuma utudui ɬarmamaatłtuldi goovai? Gosəlləgia ɬallicədə viaa guvucadagai asta ɬDiaavora tɬlaañicarudə ɬaprə ɬagidi dai vuuvacələ oodamiaiñdərlə —ascaiti ɬoodami.

²⁸ Tai otoma ɬamaí vəłsi Galilea dənəlləriłə istumaasi ivuaadatadai ɬSuusi.

²⁹ Aidəsi vuvaja ʌjudidíu quiuupaigadlərə ʌSuusi ʌlmadu ʌJacovo ʌlmadu ʌVuaana oí ʌgai ʌSimuñi dai ʌAandərəsi quiidiamu.

³⁰ Vaidə ʌSimuñi tuumudə alia coococatadai oiditai toiñdagai dai caatłacatadai, mltai aagidi ʌSuusi sai ʌgai coococatadai. ³¹ Taidə ʌSuusi miaadlərə clquiva dai noviaiñdərə blı dai vañigi. Mospodui ʌgai tai dagito ʌtoiñdagai, dai ʌgai vaa ooqui ʌgai dai bibi.

³² Dai aidəsi catuca, mltai vuaapi ʌSuusi vllasi ʌcoococoidadə dai ismaacədə viaacatadai ʌDiaavora tltlaañicarudə ʌprə. ³³ Dai vllasi ʌoodami glnampagi ami quitaagiña. ³⁴ Taidə ʌSuusi duduaadi muidutai naana maasi coocodagai viaacamı dai vuvaitu oodamiaiñdərə mui Diaavora tltlaañicarudə. ʌDiaavora tltlaañicarudə gia maatłacatadai ʌSuusi dlm̄os ʌgai maidadagitoña isñioocada ʌgai sai maimaasico vuajana ʌoodami vuitapi sioorə ʌgai.

³⁵ ʌSuusi siaalimodə vañi quiaa tucagamucatai dai ii oidigamu dai mllca gamamada agai. ³⁶ Taidə ʌSimuñi ʌlmadu ʌaaduñdə gaagamu ʌSuusi. ³⁷ Dai aidəsi tll ʌgai potłtdai:

—Vllasi oodamiava ʌgaagai —astłtdai.

³⁸ Dlm̄os ʌSuusi itłtdai:

—Timłda sibłacoga dai ami gaaagida ʌprə Diuusi ñiooquidə.

Gomaasi ivuaada iñagai aanə dai divia tami oidigi daama —astłtdai ʌSuusi.

³⁹ Dai ii vllasi ʌjudidíu quiquiupaigadlərə Galilea dlnllrīlərə dai ami gamamaatłtuldimi Diuusi ñiooquidə dai vuvaidimi Diaavora tltlaañicarudə oodamiaiñdərə.

⁴⁰ Taidə ʌSuusi miaadlərə clquiva ʌmo ɔłli ismaacədə viaacatadai ʌmo coocodagai ismaacədə duvaldi gatuucuga, dai gltootonacədə clquiva daidl itłtdai:

—Płsipłliadagi istutuidi aapi isgiñduaaidagi —astłtdai ʌɔłli coocoada ʌSuusi.

⁴¹ Taidə ʌSuusi soigłldan tadtat dai taata glnovicədə daidl itłtdai:

—Ipłlidiana isgłduaaidagi, duaadicami ivii —astłtdai.

⁴² Mospotłi ʌSuusi tai maigo ii ʌɔłli coocodada dai cəcələ duaadicami vii. ⁴³ Taidə ʌSuusi ootoi dai ɔłlicədə daí isaagada ʌgai gomaasi daidl itłtdai:

⁴⁴ —Dañi, maitiaagiada tomali ʌmaadutai płsducatai dueeyi mosai imi dai mll vuidərə clquiva ʌpaali dai oida istumaasi aagai Moseesacaru ɔłlicamigadə vai nłidiña ʌoodami płscadueeyi —astłtdai ʌSuusi.

⁴⁵ Taidə ʌɔłli mosii dai otoma aagidimi vllascatai isducatai ʌprədui. Cascədə ʌSuusi maitistutuidatadai isvaquiagi tomali ʌmarłcərə vllasi oidacami vuitapi dai baiyoma mosugidiana aimłraiña siaaco maitiipucatadai oidacami, vai vllascərə muidutai aipadlərə ajioopaiña siaaco ucami daaca ʌgai.

2 ¹ Dai bochillqui tasaicadla **λ**Suusi **α**ramu ii Capernauumamu; tai otoma maí loidacami isgiquiuyrla daacatadai **λ**gai. ² Dai otoma **σ**lllicadla mui glnampagi oodami tomali maiałcatadai siaa **σ**lli vaapaquiagi aa; vai **λ**gai gamaatłulditadai Diuusi ñiooquidla. ³ Amaasi aayi maacova cllali dai uusirla błcaiticatadai **λ**mo **σ**lli ismaacadla maitistutuiditadai isoñiagi. ⁴ Dłmos maitłtgaitadai **λ**gai isducatai aitudagi **λ**coocoadla siaaco daacatadai **λ**Suusi mosla muiducatai oodami, dai amaasi vaaqui daama tlłtasai dai siaaco daacatadai **λ**Suusi **σ**lli daama cupioco dai amui **σ**lli tlvañi **λ**coocoadla uusirla. ⁵ Dai aidłsidla **λ**Suusi tlł silla clla vaavoitudaitadai **λ**gai, itłtladai **λ**gai **λ**coocoadla:

—Giñmara gasoimaascamiga caoigldi —astłtladai.

⁶ Dłmos **λ**moco mamaatłtuldiadami **σ**lllicami ismaacadla ami daraajatadai **λ**rnalidi: ⁷ “¿Istuisida poduucai ñioocai gocllli? Parundan caiti goovai Diuusi, tomali **λ**maadutai maitistutuidi isgaoigłliadagi gasoimaascamiga mosllgi Diuusi”, asłnlidi **λ**mamaatłtuldiadami **σ**lllicami. ⁸ Dłmos **λ**Suusi maatłcatadai istumaasi glnłtlagitoitadai **λ**gai daidla itłtladai:

—¿Tuimasi poduucai glnłtlagitoi aapimla? ⁹ ¿Tumaasi siooma maisijaiga isaagidagi gocoocoadla: “Gasoimaascamiga caoigldi”, sirla potłldagi: “Vañigiñi dai bli glnvaacosi dai imłda”? ¹⁰ Glnłtlagidamu aapla iñsaanla ismaacadla viaa **λ**mo **σ**lllicami viaa guvucadagai **λ**prł tami oidigi daama isgaoigłdiada gasoimaascamiga —astłtladai **λ**Suusi **λ**mamaatłtuldiadami **σ**lllicami.

Dai amaasi itłtladai **λ**gai **λ**clli coocoada:

¹¹ —Aapi anglaagidi vañigiñi dai bli glnvaacosi dai noragi glnquiyamu —astłtladai **λ**Suusi.

¹² Taidla **λ**coocoadla otoma vañi; dai bli glnvaacosi dai vuusai abiaadrla vllscatai vuitapi. Tai vllscatai camaitla isducatai glnłtlagitoagi tlłgacai goomasi dai clla ñiooquimi Diuusi vlltarla daidla icaiti:

—Tomali **λ**mo imidagai mainłidiña aatłmla gomaasi —ascaitimy looodami.

¹³ Dai gooquirla ii **λ**Suusi **α**ramu **λ**gla suudagi ugídiana; dai aidłsi vllasi looodami miaadrla guuquia siaaco daacatadai **λ**Suusi tai **λ**gai mamaatłtuli Diuusi ñiooquidla. ¹⁴ Dai aidłsi daivusquimi **λ**Suusi **λ**marłcrla tlł **λ**mo **σ**lli Leví tlłgiducami Alfeo maradla vai daacatadai ami siaaco gavuudana **λ**gai tumiñsi. Agai **λ**rtumiñsi vuudamicatadai, taidla **λ**Suusi itłtladai:

—Giñoidáni —astłtladai.

Taidla **λ**Leví otoma clquiva dai oí.

¹⁵ Dai aidłsidla gacuaadatadai **λ**Suusi Leví quiidlrla **λ**madu muidutai tumiñsi vuudami **λ**madu aa soimaasi ivuaadami. Vllscatai mesa

vuidrla daraajatadai llamadu lSuusi dai vllasi lSuusi mamaatldamigadl lrp. Alil muiducatadai ismaacldl oidatucuiña.

¹⁶ Damos lamaatltuldiadamami slllicami llamadu lfariseo tllgacai islSuusi vllscatai llamadu gacuaadatadai itltldai lgai lamaatldamigadl:

—¿Tuisidla glmamaatltuldiadamiga llamadu gacueeyi daidl ulluyi tumiñsi vuudami dai soimaasi ivuaadami llamadu? —astltldai.

¹⁷ Damos aidasi cal lSuusi imaasi itltldai:

—Ismaacldl maicoococoñi maitlgito duduaidiadamami mosacaasi ismaacldl coococoñi. Dai poduucai aapl maisiu claga ivuaadami vlltarl divia. Aapl divia dai clagаслrl vuvida iñagai soimaasi ivuaadami —astltldai lSuusi.

¹⁸ Amo imidagai gayunanducai lVuaana mamaatldamigadl llamadu lfariseo mamaatldamigadl, tai dada llmoco oodami siaaco daacatadai lSuusi dai tlcacai daidl itltldai:

—¿Tuisidla gayunandui lVuaana mamaatldamigadl llamadu lfariseo mamaatldamigadl, vai aapi glmamaatldamiga vllscrla gacuadana? —astltldai lgai lSuusi.

¹⁹ Taidla lSuusi aa noragi daidl itltldai:

—¿Istutuidisi isgayunanduagi lnapaidarsicldl amo cunataragirla siłascadl quiaa daraajagi lcucuntadami? Siłascadl quiaa daraajagi lcucuntadami maitlaagai isgayunandudagi lnapaidarsicldl. ²⁰ Damos istodian duucai glmuuatudagi lcllli aidla gia gayunanduan tada lnapaidarsicldl —astltldai lSuusi.

²¹⁻²² Dai vaamioma aagidi daidl itltldai:

—Tomali lmaadutai maitistutuidi isvaavoitudagi istumaasi gamamaatltuldi aapl dai apiavaavoitudadagi glvaavoitudaraga —astltldai lSuusi.

²³ Amo imidagai ibłstaragai tasrla tligi lsicami saagida imlitadai lSuusi; vaidla lmamaatldamigadl vaiñcumaimi tligi muuradl saagida iimlitai. ²⁴ Vaidla lfariseo itltldai lSuusi:

—Dañi ¿tuisidla ivueeyi glmamaatldamiga aa duiñdagai ismaacldl Moseesacaru slllicamigadl aagai sai maitiipu oigaragai isivuaadagi ibłstaragai tasrla? —astltldai lfariseo.

²⁵ Damos lSuusi itltldai:

—¿Tomali amo imidagai mlsmaiquiaa nlidi aapiml loojai siaaco aagai istumaasi idui lDavi llamadu laaduñdl amo imidagai alil oidacai biuugigai? ²⁶ Siaaco aagai sai vaa lDavi quiñpirla aidasidla lAbiaatalrl lbaitlslaacsamigadlcatadai papaali, dai bli lgai lcuaadagai Diuusi dasdaradl ismaacldl llgi papaali viaacatadai oigaragai isugiagi tai lgai uu dai aa oí glaaduñi —astltldai lSuusi.

²⁷ Daidla itltldai llrp lSuusi lfariseo:

—Ibłstaragai tasai ḥrsiaa duutudaragai Diuusi vlltara. Vaamioma namla oodami siliibłstaragai tasai.²⁸ Cascadla aanol iñsmaacadla viaa ḥmo salllicami ḥrpa viaa guvucadagai isgaaagiadagi istumaasi głaagai isivuaadagi ibłstaragai tasrla —astłtdai ḥSuusi.

3 ¹Taidla ḥSuusi vaa ḥramu ḥmo quiuupaigadrla ḥjudidiu vai ami daacatadai ḥmo sallli ismaacadla gaquisapi ḥmo novidla. ²Vai aa soobidacatadai ḥSuusi dai nliida agai sabai duaaidana ḥgai ḥsallli ibłstaragai tasrla vai poduucai viaaca ḥgai istusadla glari ḥrvuaajagi. ³Amaasi ḥSuusi itłtdai ḥsallli ismaacadla gaquisapi ḥcadla:

—Vañigiñi dai ḥran ḥlsi clquiva —astłtdai.

⁴Dai amaasi itłtdai ḥSuusi ḥoodami ismaacadla ami daraajatadai:

—¿Tumaa aagai Moseesacaru salllicamigadrla? ¿Isoidaga oigaragai isivuaadagi ibłstaragai tasrla ḥmo istumaasi sallgaducami maiclla gducami sio? ¿Sallgacrla vuusaidagi ḥmo oodami muaagi sio? —astłtdai ḥSuusi.

Δłmos ḥgaa maiñiooca vii. ⁵Vaidla ḥSuusi baamudacadla nllnidi dai soiñliaragaicadla maimaatl calcatai ḥgai istumaasi aagidi ḥSuusi.

Amaasi ḥSuusi itłtdai ḥsallli ismaacadla gaquisapicatadai noovidla:

—Sallliñañi glnovi —astłtdai.

Tai ḥgai sallli dai caslrlga duaadicami vii. ⁶Tai amaasi otoma vuvaja ḥfariseo abiaadrla dai avlnaquida agai ḥEroodlsi aaduñda dai muaa agai ḥSuusi.

⁷Δłmos ii ḥSuusi llmadu ḥmamaatłrdamigadla ḥgla suudagi ugidiamu, tai mui oodami Galileelrla oidacami oí. ⁸Dai aidlsi aa oodami maí ḥrpa isivuaadatadai ḥSuusi istumaasi glgldrducami muidutai dada siaaco daacatadai ḥgai dai nliida agai Judeeaiñdrla, dai Jerusaleenaiñdrla, dai Idumeaiñdrla dai vasmocoradrla ḥgla aqui Jordán dai Tiiro dlvllriaiñdrla dai Sidooniaiñdrla. ⁹Vaidla ḥSuusi salldquiasrla abiaadrla aagidi glmamaatłrdamiga sai baiduiñdacana ḥmo vaarcu, vai ami daaca agai ḥgai sai mainuitusclña mosllqui oodami. ¹⁰ḤSuusi casalllicadla mui duduadi oodami glguvucadacadla vai cascadla aa coococoidadla aipaco nuitusclña ḥSuusi vllascatai taata aliditai. ¹¹Vaidla ḥoodami ismaacadla viaacatadai Diaavora tltlaañicaruda mostłtlagaiña ḥSuusi dai vuidrla gltootonacadla guguucaiña vaidla ḥDiaavora tltlaañicaruda iiñaqituidaiña vai ḥgai itłtdaiña:

—Aapiarpł ḥrDiuusi maradla —astłtdaiña.

¹²Δłmos ḥSuusi salllicadla daí ḥDiaavora tltlaañicaruda ismaasiuldagi sioorla ḥgai.

¹³Dai gooquirla tsasai ḥSuusi ḥmo giidiamu, dai vaidacai ismaacadla ḥgai ipqli tai ḥgai oí. ¹⁴Dai amaasi ḥcovai vuvaitu baivustaama dan gooca ḥoodami saagidaiñdrla sai llmadu ajioopaiña, dai sai gooquirla gaaagidiña ḥgai Diuusi ñiooquidla. ¹⁵Dai maa guvucadagai sai

duduaaidiña coococoidadə dai sai vuvaidiña Diaavora tʌtlaañicarudə oodamiaiñdərə. ¹⁶ Acovai vusaitu ʌSuusi, Simuñi Piiduru, dai ¹⁷ Jacovo dai siłagidə ismaacədə Vuaana tʌagidu ʌgai ʌrSevedeo maamaradə, dai Suusi Boanerges aagai ʌgai ismaacədə tliya ʌlidi ɔłcəlli ismaacədə cavami ñioocai ʌpan duucai covoñdami. ¹⁸ Dai Aandərəsi, dai Piili, dai Bartolomé, dai Mataivo, dai Tomás, dai Jacovo. Alfeo maradə dai Tadeo, dai Simuñi ismaacədə ʌrlamoco ismaacədə vuvaida ʌliditai ʌromamano. ¹⁹ Dai Uudasi Iscaliote ismaacədə gooquïrlə gatłagi ʌSuusi məsai muana.

Dai gooquïrlə vaa ʌSuusi ʌmo quiiyərlə ʌlmadu ismaacədə ʌcovai vuvaitu ʌgai. ²⁰ Tai ʌparamu səllicədə mui ɔłnpəmpagi oodami ami quiiyərlə vai ʌgai tomali maitistutuiditadai isgaugiagi. ²¹ Dai aidəsi maí ʌSuusi aaduñdə gomaasi dada dai vaidaquia agai pocaititai sai vuiirutu ʌgai.

²² Vaidə ʌmamaatłtuldiadami səllicami ismaacədə Jerusaleenaiñdərə dada icaiti:

—Idi ɔłqli viaa Beelsevú ismaacədə ʌrDiaavora vai ʌgai guvucadadəcədə vuvaidi goovai Diaavora tʌtlaañicarudə —ascaiti ʌmamaatłtuldiadami səllicami.

²³ Tai amaasi ʌSuusi vaí ʌoodami dai aagidi ʌmo ñiooqui cuentocədə daidə itłtłdai:

—¿Siaadərlə istuidəna ʌDiaavora isłagı ɔłvusaidagi oodamiaiñdərə? ²⁴ Isłmarłsərlə oidacami ʌłgi ɔłncocodagi otoma aipacoga ɔłncoodian tada ʌgai. ²⁵ Isłmo quiiyərlə oidacami ʌłgi ɔłncocodagi otoma aipaco ɔłncoodian tada ʌgai. ²⁶ Dai siłDiaavora ʌłgi ɔłvui ɔłsiaa ʌliada siaadərlə istuidəna ʌgai, baiyoma mosigitian tada ʌgai.

²⁷ Tomali ʌmaadutai maivaquian tada ʌmo ɔłqli omaligami quiidərlə dai ʌlsidagi, ismaivuliagi ʌlrəgə; avłnacai isvulia gia ɔłdagituan tada ʌgai məsəlləsdagi.

²⁸ Səllicədə aan ɔłnaagidi sai baiga isoigłdagi oodami vəłsi soimaascamigadə dai issoimaasi ñiooqui ñioocada ʌgai ʌrpa; ²⁹ Dłmos sioorə vui ñioocadagi Diuusi Iblədə ʌgai gia maiviaa oigłdaragai tomali ʌmo imidagai poduucai ʌgai ʌrduñidə tomastuigaco —astłtłdai ʌSuusi.

³⁰ ʌSuusi poduucai aagidi ʌoodami pocaititai ʌgai saidə ʌSuusi viaa ʌmo Diaavora tlaañicarudə.

³¹ Tai gooquïrlə ami dada ʌSuusi susculidə ʌlmadu ʌdłłdə, dłmos quiidigaiñdərə vii ʌgai dai abiaadərlə ootosi ñiooqui ʌSuusi sai diviana.

³² Vai ʌgai ismaacədə sonuana daraajatadai ʌSuusi itłtłdai:

—Quiidigaiñdərə daraaja ɔłdaada ʌlmadu ɔłsusuculi daidə ɔłgaagai —astłtłdai.

³³ Dłmos ʌSuusi itłtłdai:

—¿Voorə ipłidi aapimə isłrgiñdaada daidə giñsusuculi? —astłtłdai.

³⁴ Dai amaasi плнлidi вллscatai ismaаслдл ami sicolи daraajatadai siaaco daacatadai лgai daidi tli:

—Idi ллрл ллрpan ducami giñdaada dai giñsusuculi. ³⁵ Tomasioorл sioorл ivuaadagi istumaasi Diuusi ipлlidi лgai ллрл ллрpan ducami giñdaada ллmadu giñsusuculi —ascaiti лSuusi.

4 ¹Ллрл лмо imidagai gamamaatлtulditadai лSuusi лgll suudagi ugidiana, tai сллlicлdл mui глnлmpagi oodami ami siaaco daacatadai лgai. Dai сллlicлdл muiducatadai лgai tai casclдl лSuusi лmo vaarcu лraana daiva гll suudagi daama. Tai вллsi лoodami ooratana vii. ² Taidл лSuusi aagidi mui naana maasi cuentocлdл dai aidлsi mamaatлtuldi лgai itлtлdai:

³ —Салcavurai aapimл imaasi: Лмо imidagai лmo oodami gal, ⁴ tai chиллqui лstucai voiyлrл suuli; tai dada ujuurugi dai cuucu. ⁵ Tai aa лstucai ojoodai saagida suuli, siaaco maisi tiipu длvллrai; dai otoma vuvaja maisi tuucavi suuli лgai casclдl. ⁶ Dai mosvuusai tasai tai vuaama dai maisi tataaca лgai casclдl mosgaquisa. ⁷ Dai aa лstucai uuparai saagida suuli taidл лuuparai гll dai mosvuaamatu, tai poduucai лtligi maiibaji. ⁸ Tai aa лstucai сллgaducami длvллrilгl suuli dai vuvaja dai сллga гll, dai сллga iibaji. Лмо caidlaiñdlrл лmo coobai dan baivustaama vuvaja, dai лmiaeñdlrл vaicoobai, dai лmiaeñdlrл лmo siento. ⁹ Сллgavulr глntlgito салса aapimл istumaasi глnaagidi aanл —astлtлdai лSuusi лoodami.

¹⁰ Amaasi caiimлcai лoodami tai лggi vii лSuusi лbaivustaama dan gooca глnмамаатлrdamiga ллmadu. Dai лgai ismaаслdл sonuana daraajatadai лSuusi tlcacai astliya лlidi лgai лcuentocлdл. ¹¹ Taidл лSuusi itлtлdai:

—Diuusi глnмамаатлtuldamu aapimл тllstumaasi maimaatл isducatai ipлlidi Diuusi issoicлdagi oodami sai сллgasлrл oidacana дlmos gogaa mamaatлtuldi aanл cuentocлdл. ¹² Лgai салlidiña istumaasi ivuaadana aanл dai maitipлlidi isgiñvaavoitudagi dai салсана istumaasi gamamaatлtuldi aanл dai maitipлlidi ismaатл салсагi, casclдl Diuusi maioigaldi soimaascamigadl dai maicллgаслrл vuvaidamu лgai —astлtлdai лSuusi.

¹³ Daidл itлtлdai лgai ллрл:

—¿Maitamлsmaатл сал aapimл idi cuento? ¿Ducatai maатл салса agaidл aapimл лgaa cuentoo? ¹⁴ лcллli лsadami ллрpan ducami лmoco ismaаслdл aagidiñia oodami Diuusi ñiooquidл. ¹⁵ Лmoco oodami лpan ducami ллstucai ismaаслdл voiyлrл suuli ismaаслdл салсана Diuusi ñiooquidл vai didivai лDiaavora dai maigovai dadasai лñiooqui ibлadlaiñdlrл sai maivaavoitudana. ¹⁶ Dai aa oodami лpan ducami ллstucai ismaаслdл ojoodai saagida suuli ismaаслdл baigлnliaracлdл салсана Diuusi ñiooquidл dai vaavoitudaiña, ¹⁷ дlmos maiquiaa sigupucatлrdan vuaadana лgai vaavoidaragadl casclдl mosparunaiña

aa ʌñiooquicʌdʌ dai soimaa taatamituldiña vai ʌgai caugiatlai vaavoidaragadʌ. ¹⁸ Dai aa oodami ʌpan duucami ʌlstucai ismaacʌdʌ uuparai saagida suuli ɔalcsana ʌgai Diuusi ñiooquidʌ, ¹⁹ dʌmos alia tlatagitoiña ʌgai istumaasiʌrʌ ismaacʌdʌ oidaga tami oidigi daama, tumiñsiʌrʌ dai vʌlsialcatai viaaca ʌlidiña ʌgai dai mosgomaasiʌrʌ tlatagitoiña dai camaitlatagitoiña Diuusi ñiooquidʌ cascʌdʌ maitivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi dai maiclaagacʌrʌ vuvacsl. ²⁰ Daidʌ ʌlstucai ismaacʌdʌ ɔllagaducami dʌnʌlriʌrʌ suuli ʌpan ducami ʌoodami ismaacʌdʌ baigʌnliliaracʌdʌ ɔalcsana Diuusi ñiooquidʌ dai vaavoitudaiña daidʌ ivuaadana istumaasi Diuusi ipalidi. ʌlmoco ʌlrapan ducami ʌlstucai ismaacʌdʌ ʌmo coobai dan baivustaama vuvaja ʌmo caidʌiñdʌrʌ dai ʌmiaiñdʌrʌ vaicoobai dai ʌmiaiñdʌrʌ ʌmo siento —astlatdai ʌSuusi.

²¹ Dai gooquilrʌ itlatdai ʌlrʌ:

—Tomali ʌmo oodami maicucusuudagl ʌmo cuudacarui dai gooquilrʌ iñapai tomali maivoicarui uta dadasai. Baiyoma tlcavi gʌdadasai vai ɔlla gaasicagi. ²² Poduucai istumaasi aapʌ gamamaatltuldi vʌlsi glmaasiuldi, sivi maiquiaa ɔlla ga maatʌ sal ʌoodami dʌmos gooquilrioma gia vʌlsi maatʌ ɔalcsamu ʌgai. ²³ ɔllgavulr glntlagito ɔalca aapiml istumaasi glnaagidi aapʌ —astlatdai ʌSuusi.

²⁴ Daidʌ itlatdai ʌlrʌ:

—ʌlgiditai avl ɔalca aapiml vʌlsi ɔlastuma sal. Isclla ʌlgiditai ɔalca aapiml giñmamaatltuldaraga vaamioma ɔlla ga maatʌ ɔalcsamu vʌlsi istumaasi glnaagidi aapʌ. ²⁵ Sioorʌ blljli giññiooqui dai giñllagidi ʌgai vaamioma maatltuldamu aapʌ, dai sioorʌ maiblljli giññiooqui dai maitiñllagidi voopoidamu aapʌ istumaasi maatʌ glrlidi ʌgai —astlatdai ʌSuusi.

²⁶ Daidʌ ʌSuusi itlatdai ʌlrʌ ʌoodami:

—Diuusi soicli oodami sai ɔlla glntlatagitona. Gomaasi ʌlrapan ducami aidʌsi ʌmo oodami li tligi. ²⁷ Dai gooquilrʌ nonoragl dai cocosl, vaidʌ chillaqui tasaicʌdʌ vuvacsl ʌtligi dai glrai, vaidʌ ʌclli maimaatlcana isducatai. ²⁸ Adʌnʌlrai ʌgi baivueeyi cuaadagai ʌclli moslcaasi nuucada ʌlsicami. ʌlrʌga vuvacsl aagadʌ dai gooquilrʌ muuradʌ, dai gooquilrʌ ibiadʌ. ²⁹ Dai sillscadʌ cacaibia ʌgai vai aiyagi yoovaragai otoma gluoovai —astlatdai ʌSuusi.

³⁰ Daidʌ itlatdai ʌlrʌ ʌSuusi ʌoodami:

—Diuusi soicli oodami sai ɔlla glntlatagitocana. Dai aapʌ cuentocʌdʌ gamamaatltuldi isducatai ivueeyi gomaasi. ³¹ Gomaasi ʌlrapan ducami istumaasi ʌrlvueeyi ʌcaidʌ ʌmo uusi ismaacʌdʌ ʌrla maasi coravi caidʌ. Goovai ʌraliducadioma uusi caidʌ oidigi daama ³² ismaacʌdʌ glasai vai glaglra dai glaglra mamartai vaidʌ ʌjuurugi ʌlcagidʌrʌ glniibʌstaiña —astlatdai ʌSuusi ʌoodami.

³³ Poduucai mamaatłtuldiňa ʌSuusi Diuusi ñiooquidŁ ʌoodami gołł cuentocadŁ tomasi maimaatŁ sałcana ʌgai. ³⁴ Maitiipucana ʌmo imidagai ismaiaagiada ʌSuusi ʌmo istumaasi cuentocadŁ dŁmos gooquıłrŁ vŁasi aagidiňa ʌgai ʌłmamaatłrdamiga istlıiya ʌlidi cuento.

³⁵ Dai ʌgai vaa tasłrŁ aidŁsi catucaimi ʌSuusi itłtŁdai ʌłmamaatłrdamiga:

—Tiiłda vaasadŁrŁ gogŁŁ suudagi —astłtŁdai.

³⁶ TaidŁ ʌłmamaatłrdamigadŁ anaasi viaa ʌoodami dai vaidacai ʌSuusi ʌvaarcułrŁ ismaacsadŁrŁ daacatadai ʌgai, tai aa oodami oí ʌłprŁ aa vaarcułrŁ. ³⁷ Tai caavami ʌvŁ daidŁ ʌlvłli nuituscłi suudagi vai vaarcu ʌraana vaacłi dai cayoga suuda ʌvaarcu suudagicadŁ. ³⁸ VaidŁ ʌSuusi ʌvaarcu gooquiamadŁrŁ coosocatadai. TaidŁ ʌłmamaatłrdamigadŁ pŁñitu ʌgai daidŁ itłtŁdai:

—Mamaatłtuldiadami, ɔmaitarpl vuaamŁ ʌlidi tŁsbaicoagi?

—astłtŁdai.

³⁹ Tai vañi ʌSuusi dai dodoligitu ʌlvłlili ʌłmadu ʌgŁŁ suudagi daidŁ itłtŁdai:

—Głłlpidañi —astłtŁdai.

TaidŁ ʌlvłlili głłlpitu tai vŁasi dodoli vii ⁴⁰ amaasi ʌSuusi itłtŁdai ʌłmamaatłrdamiga:

—¿Tuimłsi duduadimuca dai maivaavoitudai iñsaanŁ istutuidi isgłnnuucadajagi? —astłtŁdai ʌSuusi.

⁴¹ Vai ʌgai alıł duduadimuca dai aipaco ʌłnaagidi daidŁ icaiti:

—¿SioorŁ idi cŁłli vai asta ʌlvłlili dai gogŁŁ suudagi ʌłgidi?
—ascaiti.

5 ¹ Dai amaasi vaasadŁrŁ dŁgavusai ʌgai ʌgŁŁ suudagi dai aayi Gadara dŁvłlriłrŁ. ² Dai aidŁsi tŁvai ʌSuusi vaarcuaiñdŁrŁ tai otoma ami divia ʌmo cŁłli caposantuaiñdŁrŁ. ŁcŁłli viaacatadai ʌmo Diaavora tŁaañicarudŁ. ³ ŁcŁłli moscaposantuana oidacana vai tomali ʌmaadutai maitistutuidiňa isvuracagi tomali cadeenacadŁ. ⁴ Muiyoco imidagai vupuraiňa aa oodami cadeenacadŁ noonovidŁ dai ʌłcasodŁ dŁmos ʌgai otoma ʌłquitudaiňa vai tomali ʌmaadutai maitistutuidiňa isdodoli daasacagi. ⁵ Dai tasłrŁ dai tucarŁ oidigana dai caposantuana aimłraitai iiñacaiňa ʌgai dai saasasaiňa gŁtuucsuga ojoodaicadŁ.

⁶ DŁmos aidŁsi tŁŁ ʌgai ʌSuusi tŁcasdŁrŁ vuidŁrŁ tŁŁ dai vuidŁrŁ ʌłtoootonacadŁ cŁquiva. ⁷ Dai iiñaqidatai itłtŁdai:

—¿Tuipłsi divia aapi Suusi tami siaaco aimłrai aapŁ? Aapi ʌrDiuusi baitłcłaacami maradŁ. GŁdaanŁi aapŁ Diuusi guvucadadŁcadŁ pai maitiñoiñiada —astłtŁdai ʌcŁłli.

⁸ Pocaiti ʌgai itłtŁdaitai ʌSuusi:

—Aapi Diaavora tŁaañicarudŁ dagitoňi idi cŁłli —astłtŁdai ʌSuusi ʌDiaavora tŁaañicarudŁ.

⁹ Daidla Δ Suusi t λ cacai Δ Diaavora t λ laañicarudla daidla it λ t λ dai:

—¿T λ agidu aapi? —ast λ t λ dai.

Tai Λ gai aa noragi daidla it λ t λ dai:

—Legión ant λ agidu aapla. Muidu aat λ m λ casc λ d λ —ast λ t λ dai.

¹⁰ Daidla Δ Diaavora t λ laañicarudla daañimi Δ Suusi sai Λ gai maiootosana ami d λ v λ l λ riañd λ r λ . ¹¹ Vai muiducatadai tataisoli ami giid λ r λ daida cuaayitadai. ¹² Taidla Δ Diaavora t λ laañicarudla it λ t λ dai Δ Suusi:

—G λ rdagitoñi t λ tai vaapaquia aat λ m λ gotataisoli λ r λ —ast λ t λ dai Δ Diaavora t λ laañicarudla.

¹³ Taidla Δ Suusi maa oigaragai isvaapaquia Λ gai tataisoli λ r λ , taidla Δ Diaavora t λ laañicarudla vuvuaaja λ c λ lliaiñd λ r λ dai tataisoli λ r λ vaapa. Λ tataisoli Λ rgoo mil λ catadai dai coidam voopoi dai g λ la suudara suuli dai baicoi.

¹⁴ Taidla Λ niiucadacami Λ tataisoli alia dudaadimu dai voopoi dai m λ l λ ca gaaagidi quiuiiana dai d λ jiana. Tai dada Λ oodami dai n λ ida agai astumaasi Λ rl λ duitadai. ¹⁵ Dai aid λ si aayi Λ gai ami siaaco daacatadai Δ Suusi, t λ ll λ c λ lli ismaac λ d λ viaacatadai Δ Diaavora t λ laañicarudla vai cаслла dodoli daacatadai dai cаслла yuuucusu taidla Λ oodami alia duduadamu. ¹⁶ Dai Λ gai ismaac λ d λ n λ iditadai isducatai Λ rl λ dui λ c λ llic λ d λ ismaac λ d λ viaacatadai Δ Diaavora t λ laañicarudla daidla Λ tataisolic λ d λ aagidi Λ oodami gomaasi. ¹⁷ Taidla Λ oodami goguama oi Δ Suusi sai im λ na abiaad λ r λ .

¹⁸ Dai aid λ si t λ sai Δ Suusi Λ ramu vaarcu λ l λ vaidla λ c λ lli ismaac λ d λ viaacatadai Δ Diaavora t λ laañicarudla daañimi Δ Suusi sai dagitona isoidagi. ¹⁹ D λ mos Δ Suusi maimaa oigaragai, baiyoma it λ t λ dai:

—Im λ dañi g λ quiiyamu siaacoga daraaja glaaduñi dai aagida v λ l λ si istuma idui aapla aapic λ d λ dai isducatai soig λ ñllli aapla aapic λ d λ —ast λ t λ dai Δ Suusi.

²⁰ Taidla λ c λ lli ii dai m λ l λ ca gaaagidi Decápolisi d λ v λ l λ ri λ r λ v λ l λ si istumaasi idui Δ Suusi Λ gaic λ d λ vai v λ l λ scatai mait λ t λ gaitadai isducatai g λ nt λ l λ gitoagi salcatai istumaasi aagidi Λ gai.

²¹ Dai aid λ si vaasad λ r λ Λ g λ la suudagi divia Δ Suusi Λ ramu tai ami dada mui oodami siaaco daacatadai Λ gai. Taidla Δ Suusi anaasi vii Λ g λ la suudagi ugidian. ²² Tai amaasi ami divia Λ mo bait λ c λ laacami Λ judidíu quiuiupaigad λ r λ Jairo t λ agiducami; dai aid λ si most λ la Λ gai Δ Suusi g λ tootonac λ d λ cl λ quiva Δ Suusi Λ casoda abaana. ²³ Dai s λ llic λ d λ daañimi daida it λ t λ dai:

—Giñmara ooqui atcayooga muu. Tinda pai daama daraasa g λ nooonovi vai duaad λ na Λ gai dai oidacana —ast λ t λ dai Λ Jairo.

²⁴ Taidla Δ Suusi oi Λ Jairo; vai mui oodami oidatucuitadai Δ Suusi, dai asta nuitusquimi Λ gai Δ Suusi. ²⁵ Daidla Λ oodami saagida im λ itadai Λ mo ooqui ismaac λ d λ cabaivustaama dan gooca uumigi coococatadai

глллраслдл. ²⁶ Dai сллlicлdл soимaa taатacатадai лgai mosлл mui duduаaidiадamи ллmadу aimлraitai dai casiaa dodai vllasi istuma viaacatadai. Dai vllascлrл maidueeyi, baiyoma vaamuimi лgai. ²⁷ Aidлsi cajioma лooqui siлSuusi gaduduaaidiña, miaadлrл сlquiva лoodami saagida dai gooquiamadлrл taata лgai лSuusi yuucusidл.

²⁸ Dai poлlidi лooqui: “Tomasi mosлca yuucusidл taata aanл cascлdл caduaadian tada aанл”, aslliditadai лooqui. ²⁹ Dai aidлsi mostaata лgai otoma uu ллradл dai otoma maatл taata лgai gлатuiscugлrл iscamaigo ii coocodадл. ³⁰ Tайдл лSuusi маí isduaadi лgai лmaadutai gлагuvucadаслdл dai amaasi gooquiamaco пllлаava лgai daidл icaiti:
—¿Toorл taata giñyuucusi? —ascaiti.

³¹ Tайдл лmamaatлrdamigadл itлtлdai:
—Canлidi aapi isaipadлrл gланuitusclи gooodami pai vllascлrл gatлcacai soorл gлатaata —astлtлdai.

³² Dлmos лSuusi aipaaco пlljimi dai пlida agai soorл taata. ³³ Vaidл лooqui gigivuquimi duaadimuai dai maatлcatadai лgai isducatai лpлduitadai лgaicлdл, ii dai gлатootonаслdл сlquiva лSuusi vuidлrл, dai aagidi vllasi isducatai лpлduitadai. ³⁴ Tайдл лSuusi itлtлdai лooqui:

—Giñvaavоitu aapi cascлdл dueeyi. Imldanl dai maivuaamл aliatugada dai caduaadicami vii —astлtлdai лSuusi лooqui.

³⁵ Dai quiaa ñioocaitadai лSuusi tai dada ojootosicami Jairo quiidiaiñdлrл daidл itлtлdai лali ooqui oogadл:

—Casi atmuu gлmara. Casi maivaidacai gomamaatлtuldadiamи —astлtлdai лojoootosicami.

³⁶ Dлmos лSuusi mosлca istumaasi aagaitadai лgai daidл itлtлdai лgai лbaitлcлаасamи лjudidíu quiupaigadлrл:

—Maitiduaadicuda; mosai giñvaavоituda —astлtлdai.

³⁷ Daidл лSuusi maidagito лoodami isoidagi mosлcaasi лPiiduru dai Jacovo daidл лVuaana Jacovo suculidл. ³⁸ Dai aidлsi aayi лgai лbaitлcлаасamи quiidilrл, caí лgai лoodami vai siaa caiti gлагrл suaanli dai iiñacai. ³⁹ Tайдл лSuusi vaa daidл itлtлdai лoodami:

—¿Tuimлsi mosлл sisiocai dai tuimлsi mosлл gлагrл suaanli? Goalи ooqui maitлrmuuquiadл mosacooso —astлtлdai лSuusi.

⁴⁰ Vaidл лoodami parunai pocaititai лSuusi. Tайдл лSuusi vuvaitu vllasi лoodami abiaadлrл, dai mosлca лali ooqui дллdлdл dagito isvaapaquiagi ллmadу лcлcлlи ismaacлdл vaidaticatadai лgai. Dai vaapa siaaco caatлcatadai лali ooqui. ⁴¹ Tайдл лSuusi noviaiñdлrл bli лali ooqui daidл itлtлdai:

—Talita cumi —astлtлdai. Gomaasi itliya лlidi: Ali ooqui, aapi anglaagidi vañigiñi.

⁴² Tai otoma vañi лali ooqui dai gлаagacai aimлrai. Baivustaama dan gooca uumigi viaacatadai лgai. Tайдл лoodami maitлл isducatai

глантлагитоаги. ⁴³ Тайдя АСууси салличада даі лoodами sai маiaагидіна томали лмаадутай gomaасi. Dai gatлjai biidaragai лали ooqui.

6 ¹ Тайдя АСууси ii abiaadлa глааголлагаму, ллмаду глаагомаатлrdamiga. ² Dai aidasi aayi ibлstaragai tasлrл, АСууси глаагаса глаагомаатлtuldimi Diuusi һiooquidя ljudidiu quiuupaigadлrл. Dai muidutai ismaасlда салкатадай camaitll istumaasi глааголлагитоаги daidя icaiti:

—¿Siaaco maí goovai влasi imaasi? ¿Ducatai istutuidi goovai ismosлл сllga tлtлагитодаги daidя ivueeyi goovai istumaasi глаагордучами? ³ Dai idiava лrluusi ivisumadami, María maradя daidя лrsillaгidя АJacovo daidя АOsee daidя АUудаси ллмаду АSimuñi, daidя лsusuculidя ooqui ллрл tami гараагида oidaga —ascaiti лoodами.

Аli мui naana maasi maatлcatадai АСууси cascадa baacoican tada лoodами лgai vui. ⁴ Длmos АСууси itлtлdai:

—Влasi oodami сllгаслгл пlidiña лmo Diuusi һiooquituldiadamigadя mosлca ллgi длнллragадлana oidacami gia maisiaa duutudaiна tomali aaduñdя —astлtлdai АСууси.

⁵ Dai maitidui мui istumaasi глаагордучами ami mosdaama daarai глоонови chilлqui coococoidadя dai duduadi. ⁶ Daidя АСууси maitлtлагитадай istumaasi глаагитоаги пliditai isloodами maivaавоitудai. Dai gooquilrл ii АСууси влasi ami длnллriлrл aipaco uugidiana dai gaaагidimi Diuusi һiooquidя.

⁷ Dai amaasi vai лbaivustaama dan gooca глаагомаатлrdamiga, dai aipaco ootoi mosgoogocatai, dai maa guvucadagai sai vuvaидidana Diaavora tлtлааñicarudu oodamiaiñdлrл. ⁸ Dai aagidi sai maivuucaиna tomali istumaasi voiyулrл вллтарл, mosлca гlangigiica sai maivuucaиna tomali morarali, tomali biitugai tomali tumiñsi. ⁹ Dai sai глаадасаиna sususacai maisiu sasaputusi, dai sai maivuucaиna aa yuucusi. ¹⁰ Daidя itлtлdai:

—Masillaсадa аjiagi лmo quiyuлrл влrai anaasi глаагулиñaca asta masillaсадa iимиagi лgai длnллriаñdлrл. ¹¹ Dai masajiagi лmarлcлrл masiaaco maitлnmiaadлgидаги dai tomali maitлncалса agadagi, влrai vuvaqui abiaadлrл dai gigida лdлnллrai глаагуасаiñdлrл vai poduuасai пlijada лgai ismaасlда idui. Salличадa angлаагиди sai siллscадa Diuusi пlida agadagi ismaасlда лrcллga ivuaадami dai ismaасlда maitллrcллga ivuaадami vaамиoma soимaasi taатatuldamu лgai лoodами ismaасlда maitлnmiaadлgидаги siлSodoomлrл ллмаду Gomoorлrл oidacami —astлtлdai АСууси.

¹² Tайдя лmamaатлrdamigadя iji dai aagidimi лoodами sai глаагаса isлma duucai глааголлагитоаги vuitapi Diuusi. ¹³ Dai vuвaitu ллрл mui Diaavora tлtлааñicarudu oodamiaiñdлrл, dai mui duduadi coococoidadя mostlaiditai asaiti.

¹⁴ Taidλ ʌgʌλ baitʌslaasami Eroodʌsi maí gomaasi aidʌsi cavʌʌsi aipaco glaagaitadai ʌSuusi. Vaidλ ʌEroodʌsi icaiti:

—Duaacatiqui ʌVuaana ismaacʌdʌ vapaconaitadai oodami cascʌdʌ viaa ʌgai guvucadagai —ascaiti ʌEroodʌsi.

¹⁵ Vai aa icaiti:

—Eliiasicaru lienʌ ʌgai ʌDiuusi ñiooquituldiadamigadʌ —ascaiti.

Vai aa icaiti:

—Λmo Diuusi ñiooquituldiadamigadʌava ʌpan duucai ʌlquidʌ Diuusi ñiñiooquituldiadamigadʌ —ascaiti.

¹⁶ Dai aidʌsidʌ ʌEroodʌsi caʌ imaasi icaiti:

—Gooviava ʌrVuaana di, ʌgai ismaacʌdʌ gatʌjai aapʌ cuicutaragai moodʌ, dai sivi duaaca ʌgai coidadʌ saagidaiñdʌrʌ —ascaiti ʌEroodʌsi.

¹⁷ ʌEroodʌsi ʌlquioma gatʌjaitadai mʌsai bʌlcaiña ʌVuaana dai maisacarui ʌrana vuunana cadeenacʌdʌ. ʌErodiiasi ʌrdūñidʌcatadai. ʌErodiiasi ʌrooñigadʌcatadai ʌPiili Eroodʌsi suculidʌ. Dʌmos ʌEroodʌsi ʌlasi gʌsuculi ooñigadʌ. ¹⁸ Taidλ ʌVuaana itʌtʌdai ʌEroodʌsi:

—Maitavʌlaagai pʌsʌlasiadagi gʌsuculi Piili ooñigadʌ —astʌtʌdai.

¹⁹ Vai cascʌdʌ ʌErodiiasi cʌlʌdaitadai ʌVuaana dai muaa ʌliditadai dʌmos maitistutuiditadai. ²⁰ ʌEroodʌsi cʌlʌga maatʌcatadai isʌVuaana ʌlʌmoco cʌlʌ tuigacami dai maitʌrsoimaasi ivuaadami. Dai ʌgai ʌlʌbliditadai ʌVuaana cascʌdʌ maidadagitoitadai ʌgai issoimaasi iduiñdagi ʌErodiiasi ʌVuaana, tomasi maicʌlʌga maatʌ całcatadai ʌEroodʌsi istumaasi aagaitadai ʌVuaana vʌlʌscʌrʌ baigʌliliaragacʌdʌ całcatadai. ²¹ Dʌmos ʌErodiiasi ʌmo imidagai tʌlʌ isducatai muaagi ʌVuaana. ʌmo imidagai tasagadʌrʌ ʌEroodʌsi, tai ʌgai idui ʌmo vagimi daidʌ idui cʌlʌgaducami cuaadagai dai vapai gʌsonʌrguucamacamiga, ʌlʌmadu baitʌguucamacamigadʌ ʌsandaaru, ʌlʌmadu aa gʌnviipidacami Galileeʌrʌ oidacami. ²² Taidλ ʌErodiiasi maradʌ ooqui vaa ami siaaco gacuaadatadai ʌvapaidarsicʌdʌ dai gatuudai. Taidλ ʌEroodʌsi ʌlʌmadu ismaacʌdʌ ʌlʌmadu gacuaadatadai oojoida tʌlʌ lali ooqui. Taidλ ʌEroodʌsi itʌtʌdai lali ooqui:

—Giñtaañiñi pʌstumaasi ipʌliadagi iñsaanʌ gʌmmaaquimu —astʌtʌdai.

²³ Daidʌ itʌtʌdai ʌramu:

—Maatʌ Diuusi naidʌ gʌmaquiagi pʌstumaasi giñtaañiagi tomapʌs giñtái tajucami dʌvʌlʌrai ismaacʌdʌ tlaanli aapʌ —astʌtʌdai ʌEroodʌsi lali ooqui.

²⁴ Taidλ lali ooqui vuusai daidʌ itʌtʌdai gʌdʌlʌ:

—¿Istumaasi taanʌna aapʌ? —astʌtʌdai.

Taidλ adʌlʌdʌ itʌtʌdai:

—Taañiñi ʌVuaana moodʌ ismaacʌdʌ vapaconaiña oodami —astʌtʌdai adʌlʌdʌ.

²⁵ Taidλ lali ooqui otoma vaa ʌramu siaaco daacatadai ʌraí Eroodʌsi, daidʌ itʌtʌdai:

—Ipłlidiana p̄asisivi otoma giñmaquiagi ḥmo aasocoliṛla ḥVuaana moodla —astłtłdai lali ooqui.

²⁶ Taidla lraí slllicłda soigllałli. Dłmos caaagaitadai sai maatla Diuusi gļvapaida vuitapi cascłda maitistutuiditadai ḥgai ismaimaquiagi istumaasi taanli lali ooqui. ²⁷ Taidla lraí otoma ootoi ḥmo sandaaru dai aagidi sai vuaapidana ḥVuaana moodla. ²⁸ Taidla lsandaaru ii maisacaruamu, dai mla guicuta ḥVuaana moodla dai ḥmo aasocoliana vuaa. Taidla lraí maa lali ooqui, taidla lali ooqui tłađgi gļdla.

²⁹ Dai aidłsida ḥVuaana mamaatłrdamigadla maí imaasi, mla blı ḥVuaana tuucugadla dai błcαι dai yaasa.

³⁰ Tai gooquıłla ḥSuusi ojootosadla ḥramu aayi siaaco daacatadai ḥSuusi dai aagidi vlaasi istumaasi idui, dai istumaasi gamamaatłtuli ḥgai loodami saagida. ³¹ Taidla ḥSuusi itłtłdai gļmamaatłrdamiga:

—Tinda dai gļriibłsta siaaco maitiipu oodami —astłtłdai.

Alia mui oidatucuitadai oodami cascłda ḥgai maiajlitàdai tasai tomali ugidalai vllałtara. ³² Taidla ḥSuusi llmadu gļmamaatłrdamiga ḥagi iji ḥmo vaarcuana ḥmarłsrla siaaco maitiipu oidacami. ³³ Dłmos muidutai tla isiji ḥgai dai maí isłrəSuusi dai mosdlañllaṛapi sllli voopai vlaasi aipadla oidacami, dai ḥrąga aayi isłgai. ³⁴ Dai aidłsi tlvai ḥSuusi vaarcuaiñdla tla mui oodami dai soigllałdan tadtatu ḥgaicłda, ḥgai tlađitocatadai sioorla aagidagi duucatai gļaagai isoidacagi. Dai gļaagacai mamaatłtuldimi mui naana maasi. ³⁵ Dai aidłsi casi ḥrurunococatadai taidla ḥmamaatłrdamigadla ḥSuusi miaadla gļuquiva daidla itłtłdai:

—Casiat urui dai tomali ḥmo oodami maioidaga tanai. ³⁶ Ootosañi gooodami vai iimla aali quiiquiamu siaaco miaaga dai savłdana cuaadagai daida ugana, maitavuucati goovai istuma ugiagi —astłtłdai mamaatłrdamigadla ḥSuusi.

³⁷ Dłmos ḥSuusi aa noragi daidla itłtłdai:

—Bibidavurai aapimla —astłtłdai ḥSuusi.

Tai ḥgai itłtłdai:

—¿Savłdatłsi ḥragai goo siento piisu ałcamı paana gooodami vllałtara? —astłtłdai.

³⁸ Taidla ḥSuusi itłtłdai:

—Młcavrl p̄lida mlałlqui paana viaa —astłtłdai.

Dai aidłsi camaí ḥgai sillaquidu itłtłdai:

—Taama tlviaa paana dai gooca vatopa —astłtłdai ḥmamaatłrdamigadla.

³⁹ Tai amaasi ḥgai tlađai loodami sai vasoi saagida daraivana chlačħlałquiatai aipaco; ⁴⁰ Taidla loodami daraiva llmo siento dai tataucami siento. ⁴¹ Tai amaasi ḥSuusi vui ḥtaama paanla llmadu ḥgooca vatopa dai taí p̄lplaava dai gamamagi dai saasasacai paana maa gļmamaatłrdamiga sai taacogidana loodami. Dai ḥgooca vatopaiñdla

ллрл taacogi вллscatai. ⁴² Dai вллscatai gauu dai tatascovai. ⁴³ Dai gooquilarл ampagi baivustaama dan gooca aasarai susudacami paana saasaquigadл ллmadu vatopa. ⁴⁴ Daidл ismaacлdл gauu лtaama paanaiñdлrл artaama mil слclали.

⁴⁵ Taidл лSuusi aagidi глmamaatлrdamiga sai тtлtлidлna vaarcuлrл dai дlgavunлna vaasadлrл лgлl suudagi dai aлnа Betasaida дlнllrilrл ллrlga isлgai. Dai лgai diosaidimi лoodami quiaa. ⁴⁶ Dai aidлsi cadiosagi лgai ii лmo giidiamu dai gamamada agai. ⁴⁷ Dai aidлsi cadidaimi лvaarcu сaлran ллsi imlitadai лgлl suudagi vайдл лSuusi ллgi ugidianu сlaacatadai. ⁴⁸ Dai tll лgai silmamaatлrdamigadл camaitistutuiditadai isimitudagi лvaarcu vuidлrл vustaitai лlнllli. Dai casiaalimodл лSuusi caaijimitadai глmamaatлrdamiga mossuudagi daama imlitai dai mosdaivuñia лliditadai. ⁴⁹ Dai aidлsi tll лmamaatлrdamigadл issuuudagi daama imlitadai лgai poлliditadai лgai sidл лrлmo suiñali dai вллscatai ijiña tllgacai. ⁵⁰ Вллscatai tll лgai cascлdл alil duduadimu. Дlmos лSuusi ñiooqui daidл itltldai:

—Maitavлr vuaamл лnliada aanlana maitavлr duduadicuda
—astлtldai.

⁵¹ Dai tлsai лvaarcuлrл ismaacлdлrл iimlitadai лgai tai otoma гллрitu лlнllli. Vайдл лmamaatлrdamigadл maitлtлlgaitadai isducatai глntлtлgitoagi. ⁵² Dai aidл maiquiaa tлtлlgaitadai лgai isducatai idui лSuusi лraanacлdл, aidл maiquiaa сllga vaavoitudai лgai cascлdл.

⁵³ Dai vaasadлrл дlgavusai лgai лgлl suudagi dai aayi Genesarea дlнllrilrл, dai лgлl suudagi ugidianu vuu лgai лvaarcu. ⁵⁴ Dai aidлsi mostlaapai лgai лvaarcuaiñdлrл, taidл лoodami maí лSuusi. ⁵⁵ Dai ootoma voopoi dai uusilrл vuaapaimi лcoococoidadл siaaco cajiomacatadai лgai isdaacatadai лSuusi. ⁵⁶ Dai tomasiaaco siaaco daacagi лSuusi глglrл quiiquiana siлpл ali quiiquiana siлpл дljiana лoodami vuaudiña лcoococoidadл cacaayana dai daanliña лgai лSuusi sai гlдagitona istaatagi лcoococoidadл tomasi moslcaasi yuucusidл, dai вллscatai ismaacлdл mostaata dodoi.

7 ¹ Amaasi miaadлrл guuquiva siaaco daacatadai лSuusi лfariseo ллmadu лmamaatлtuldadiami slllicami. Agai Jerusaleenaiñdлrл dada. ² Dai лgai гlntлgito tll isллmoco лmamaatлrdamigadл лSuusi maitлniicomai poduucai isduucai ivuaadana лgai siuu duucu gaugia agadagi cascлdл ñiooquidi лgai. ³ Afariseo ллmadu вллsi лgaa лjudidíu лpan duucai гlнviidacatadai гlпlqui aaduñicaru. Ллrlga гlнiicomaiñia лgai muioco dai gooquilarл gacuaadana. ⁴ Dai siuu duucu dadiagi лgai plaasaiñdлrл, maitacuaadana asta siuu duucu vapacoi гlнnoonovi isduucai гlнviidacatadai лgai. Dai quiaa ivueeyi лgai mui naana maasi гlнviituldaraga duucami isducatai vacuanai лgai гlнаjaasocoli dai гlнаjaa dai гlниidoracaru dai гlнvopoicaru. ⁵ Tai amaasi

λmamaatλrdami sλlicami λmadu λfariseo tλcacai λSuusi daidλ itλtλdai:

—¿Tuisidλ gλmamaatλrdamiga maitivueeyi mλsducatai gλrviituli dai maitλrλpan duucal vacuanai gλnnoonovi siuu duucu gaugia agadagi?
—astλtλdai.

⁶ Taidλ λSuusi aa noragi daidλ itλtλdai:

—Aapimλ aagai λmo istumaasi dai λma maasi ivueeyi. Sλlicλda λrvaavoi istumaasi aagai Isaíacaru Diuusi ñiooquituldiadamigadλ gλnaagaitai aapimλ dai ooja istumaasi aagidi Diuusi dai poduucai λooja:

Aapimλ pocaiti mλsai giñsiaa duutudai dai maisiaa giñduutudai.

⁷ Gomaasi gia maitλrsoiñi tomali λmaadutai vλltarλ.

Aapimλ maigamamaatλtuldi giññiooqui

baiyoma gamamaatλtuli aapimλ istumaasi oodami gλnviituli.

Ascaiti Diuusi sai ooja Isaíacaru. ⁸ Aapimλ maitivueeyi istumaasi Diuusi ipλlidi, ivuaada λliditai istumaasi oodami gλnviituli, isducatai vacuanadagi gλnajaa λmadu gλnajaascoli, dai mui aa naana maasi.

⁹ Daidλ itλtλdai λrλ:

—Mosivuaada λidi aapimλ gλnviituldaraga cascλdλ maitivueeyi istumaasi Diuusi ipλlidi. ¹⁰ Moseesacaru icaititadai: “Siaavrλ duutuada gλnooga λmadu gλndλ”, dai “Sioorλ maicλga ñioocadagi gλooga siλrλ gλdλ vui λgai glaagai isdudunucami muuagi”, ascaiti Moseesacaru. ¹¹ Dλmos aapimλ pocaitiña sai λmo oodami istutuidi isitλldagi gλooga siλrλ gλdλ: “Maitan istutuidi isgλsoiñagi tomali istumaasicλdλ. Vλsi istumaasi viaa aapλ λrcorvan”, ismaacλdλ itλiya λidi vλlsi λrDiuusi aa duiñdadλ vλltarλ. ¹² Dai ispotliyagi λmaadutai mai aapimλ pocaitiña sai camaiviaa λgai issoicλdagi gλooga siλrλ gλdλ. ¹³ Dai poduucai aapimλ mosgajiaadλrλ vipseeyi istumaasi ipλlidi Diuusi ducami ismaicλλgaducagi, mosvuaada λliditai gλnviituldaraga dai mui naana maasi pomaasi ivuaadana aapimλ —astλtλdai λSuusi.

¹⁴ Taidλ λSuusi λramu vaí λoodami daidλ itλtλdai:

—Giñcalcavurai vλlscatai dai gλntλgito salca: ¹⁵ Tomali λmo istumaasi ismaacλdλ cueeyi oodami maivarasli tλgitoidadλrλ cascλdλ cuadagai maisoimaasi iduiñtuldi oodami. Baiyoma tλgitoidagadλiñdλrλ vusacλi mui naana maasi soimaascami dai poduucai gλmaatλ isιλrsoimaasi ivuaadami. ¹⁶ Cλlgavarλ gλntλgito salca aapimλ istumaasi gλnaagidi aapλ —astλtλdai λSuusi λoodami.

¹⁷ Dai aidλsi anaasi viaa λSuusi λoodami dai quiiyarλ vaa λmamaatλrdamigadλ tλcacai astλiya λidi λcuento. ¹⁸⁻¹⁹ Taidλ λSuusi itλtλdai:

—¿Tomali aapimλ mλsmaimaaλ sal sai istumaasi ismaacλdλ cueeyi oodami maivarasli tλgitoidadλrλ cascλdλ cuadagai maisoimaasi iduiñtuldi oodami? Gomaa cuadaga. Mosgavoosλrλ varasli dai gooquilarλ vusacλi gatuucugaiñdλrλ —astλtλdai λSuusi.

Poduucai aagidi Δ gai aagidi Λ liditai sai cuaadagai maisoimaasi iduiñtuldi oodami.²⁰ Daid Δ itlt Δ dai Δ Suusi Λ pr Δ :

—Gat Δ gitoidagaiñd Δ ra vusac Δ i gosoimaasi²¹ t Δ gitoidagai casc Δ d Δ , dai go Δ lmadu voidagai aa ooqui, dai oodami ip Δ lidiñ Δ isivuaadagi moslaasi istumaasi ip Δ lidi, gomuaaragai,²² dai go Δ lsidaragai, dai viaaca Λ lidiñ Δ gavustuidaga, dai yaatagidaragai, dai muuquimudagai, dai \tilde{n} iooquidaragai, dai soiduc*i* n Δ ijadagi soitutuigami, dai maic Δ la ga t Δ t Δ gitoiñ Δ oodami, dai aa naana maasi istumaasi soimaascami.²³ V Δ lasi gomaasi gat Δ gitoidagaiñd Δ ra vusac Δ i dai soimaasi iduiñtuldi oodami —astlt Δ dai Δ Suusi.

²⁴ Tai amaasi ii Δ Suusi abiaad Δ ra Tiiroamu dai Sidooniamu dai ami vaa Δ mo quiiy Δ ra dai maitip Δ liditadai ismatiagi oodami isami daacatadai Δ gai, d Δ mos maitistui isg Δ lstuagi.²⁵ Otoma maí Δ mo ooqui d Δ l Δ d Δ Δ mo ali t Δ j Δ ismaac Δ d Δ viaacatadai Δ mo Diaavora t Δ laañicarud Δ dai divia siaaco daacatadai Δ Suusi dai Δ lcasod Δ abaana g Δ tootonac Δ d Δ clquiva.²⁶ Daid Δ l Δ ooqui \tilde{n} ioocaitadai giliego \tilde{n} iooquid Δ daid Δ Λ rSiropeniisi Δ ra oidacamicatadai. Divia Δ gai dai daañimi Δ Suusi sai vusaidana Δ Diaavora t Δ laañicarud Δ maradlaiñd Δ ra.²⁷ D Δ mos Δ Suusi itlt Δ dai:

—Ali Δ si glaagai isoodami dagitoagi ismaamarad Δ tatascoñiagi Λ pr Δ ga maitav Δ r cl Δ gai is Δ llasiadagi oodami g Δ mara tascald Δ dai maacadagi googosi —astlt Δ dai Δ Suusi.

²⁸ Taid Δ l Δ ooqui aa noragi daidi t Δ l Δ dai:

—Vaavuava is Δ judidíu googosi g Δ raagai d Δ mos v Δ llsc Δ ra Λ googosi ismaac Δ d Δ mesa uta v Δ llt Δ cana cuaadana Λ saasaquigad Δ ismaac Δ d Δ suuligaiñ Δ aali —astlt Δ dai l Δ ooqui.

²⁹ Taid Δ Δ Suusi itlt Δ dai:

—Cl Δ ga r Δ aagai. Dai casi istutuidi aapi p Δ snoragiagi Δ Diaavora t Δ laañicarud Δ atcavuusai g Δ maraiñd Δ ra —astlt Δ dai Δ Suusi.

³⁰ Dai aid Δ si aayi l Δ ooqui glquiiy Δ ra Δ marad Δ caat Δ catadai daid Δ Δ Diaavora t Δ laañicarud Δ cavuusai Λ giaiñd Δ ra.

³¹ Taid Δ Δ Suusi ii Tiiroaiñd Δ ra dai Sidooniamu s Δ lli daivusai dai Δ mar Δ sl Δ Decápolisia d Δ v Δ llr Δ ra s Δ lli dai aayi Λ g Δ l Δ suudagi siaaco Galilea t Δ lgidu.³² M Δ ltai ami vuaapi Δ mo cl Δ lli mait Δ caidacami dai sasaimliacami, dai daañimi sai daama daasana Δ Suusi g Δ novi.³³ Taid Δ Δ Suusi Λ covai vaidacai siaaco maitiipucatadai oodami dai naanacad Δ Λ raana vaapai g Δ mamasquiga dai sisivi g Δ novi dai taata n Δ n Δ d Δ .³⁴ Dai t Δ vaagiamu n Δ n Δ avaa dai sobl Δ vi daid Δ itlt Δ dai:

—Efata —astlt Δ dai. Gomaasi itliya Λ lidi g Δ cupiocoñi.

³⁵ Mospot Δ Δ gai taid Δ Δ mait Δ caidac Δ d Δ naanacad Δ g Δ cupioco, dai n Δ n Δ l Δ da c Δ llaga g Δ dui dai Δ gai c Δ llaga istui is \tilde{n} iooquiagi.³⁶ Taid Δ Δ Suusi s Δ llic Δ d Δ daí Δ oodami sai maiaagidiñ Δ tomali Δ maadutai. D Δ mos

síllascadla vaamioma daidiada ḥgai ḥoodami vaamioma aipaco aagaiñā.

³⁷ Vaidla ḥoodami maitlatgaiñā isducatai gantlatgitoagi daidl iscaitiñā:

—Vllscatai claga ivueeyi goovai asta maitlatcaidacadla
tlatcaidatudai dai mumudu ñiooquitudai —ascaitiñā ḥoodami.

8 ¹ Dai aidla tuigaco mui gantmpagi oodami siaaco daacatadai
ΛSuusi dai maiviaacatadai istuma ugiagi. Tai amaasi ΛSuusi vaí
gantmamaatldamiga daidl itatladi:

² —Soigiñalidi aanla idi oodamicadla, caaayi vaica tasai istami
giñllmadu daraaja goovai dai maiviaa istuma ugiagi. ³ Dai
ismaitaugacai ootosa aanla sai noonoiglña goovai susuiquitan tada
goovai voiyamu. Λlmoco alia tlcasdrla dada di —ascaiti ΛSuusi.

⁴ Taidla ḥmamaatldamigadla aa noragi daidl itatladi:
—¿Voorla bibidana mosllqui oodami tanai siaaco maitiipu istumaasi
dai tomali oidacami? —astatladi ḥmamaatldamigadla.

⁵ Taidla ΛSuusi tlcacai daidi tlatladi:
—¿Mllqui paana viaa aapimla? —astatladi.
Taidla ḥmamaatldamigadla itatladi:
—Cuvaracami ataviaa —astatladi.

⁶ Tai amaasi ΛSuusi tljai ḥoodami sai dlvllrapi daraivana, dai ḥgai
vui ḥraana dai gamamagi. Dai gooquirla saasarai dai maa ḥgai
gantmamaatldamiga tai ḥgai taacogi ḥoodami. ⁷ Dai viaacatadai ḥgai
chillqui vatopa llrpl taidla ΛSuusi pocaiti sai baiglllidi Diuusicadla dai
gatlja taacogidaragai llrpl. ⁸ Vllscatai gauu dai tatascovai. Dai
gooquirla antmpagi cuvaracami aasarai saasaquigadla ismaacsadla baivito.
⁹ Daidla ḥoodami ismaacsadla gauu lrpral maacova milcatadai. Taidla
ΛSuusi ootoi sai noonoiglña. ¹⁰ Dai ḥgai tltsai vaarcuirla llmadu
gantmamaatldamiga dai iji Dalmanuta dlvllriamu.

¹¹ Tai amaasi dada ḥfariseo siaaco daacatadai ΛSuusi dai gaaatagaimi
llmadu ΛSuusi. Daidla ḥfariseo mosnlida liditadai sabaig lrvaavoi
isΛSuusi istutuidi isivuaadagi istumaasi aagai oodami saidla ivueeyi ḥgai,
dai aagidi sai tlalgidana lmo istumaasi gantducami tlvaagiañdlra.

¹² Taidla ΛSuusi gantlra soblavl daidl itli:

—¿Tuimlsida giñtaanli aapimla istumaasi gantducami? Salladicadla
anglanaagidi sai maitllgimu aapimla tomali lmo istumaasi gantducami
—astli ΛSuusi.

¹³ Dai anaasi viaa ḥgai ḥoodami dai ḥramu tltsai vaarcuirla dai ii
vaasadrla ḥgll suudagi.

¹⁴ Dai maitlagito ḥgai isbantquiagi cuaadagai dai mosalimo paana
bantcaiticatadai vaarcuirla. ¹⁵ Taidla ΛSuusi itatladi gantmamaatldamiga:

—Gofariseo navaitigadla dai Eroodasi navaitigadla maicllagadu
—astatladi ΛSuusi.

¹⁶ Vaidla ḥmamaatldamigadla aipaco gantaatagidimi daidi caiti:
—Maiviaa aatmla paana cascada pocaiti goovai —ascaiti.

¹⁷ Taidλ ʌSuusi maí istumaasi aatagaitadai ʌgai daidλ itłtłdai:

—¿Tuimλsi pocaiti mλsai maiviaa paana? ¿Maitamλsquiaa maatλ cał istumaasi gλnaagidi aapλ? ¿Tomali maitałtłgito nłidi istumaasi ivueeyi aapλ? Słlicłda maicłla vaavoitudai aapimλ. ¹⁸ ¿Maitamλsṇłnłeeyi aapimλ dai maitamλstłtłcaidaga? ¹⁹ ¿Maitamλstłgito aidłñsi bibi aapλ ʌtaama mil oodami ʌtaama paana młtłłqui aasarai ʌmpagi saasaquigadλ? —astłtłdai ʌSuusi.

Taidλ ʌmamaatłrdamigadλ itłtłdai:

—Baivustaama dan gooca —astłtłdai.

²⁰ —Dai aidłñsi bibi aapλ ʌmaacova mil oodami cuvaracami paanacłda, ɬmłtłłqui aasarai susudacami ʌmpagi? —astłtłdai ʌSuusi.

Taidλ ʌgai itłtłdai:

—Cuvaracami —astłtłdai ʌmamaatłrdamigadλ.

²¹ Taidλ ʌSuusi itłtłdai:

—¿Vłłscłrλ mλsmaiquiaa maatλ cał? —astłtłdai.

Suusi maiaagaitadai navaiti paana vłłtarł baiyoma aagaitadai ʌgai ʌmamaatłtuldaragadλ ʌfariseo dai Eroodλsi sai maicłlagadu.

²² Dai gooquıłrλ aayi ʌgai Betasaidłrλ, młtai ami vuaapi ʌSuusi ʌmo cłli mainłlaadami, dai daañimi sai taatana. ²³ Taidλ ʌSuusi noviaiñdłrλ błi ʌcłli dai vaidacai ugidian ʌBetasaida. Dai ami vuupujiana tlı głsisisivaraga dai vuupuidλ daama darai gλnoonovi, dai tlcacai sabaig istuiditadai isnłlaadagi tomasi palapi. ²⁴ Taidλ ismaacłda mainłlaadatadai nłnłlaava daidλ itłtłdai:

—Nłidi aapλ oodami ʌra maasi uusi dłmos ajioopai —ascaiti.

²⁵ Taidλ ʌSuusi ʌramu vuupuidλ daama darai gλnoonovi, vaidλ ʌcłli cłla gałtłgito nłnłlaavagi dai cäslęga istui isnłlaaavagi dai cłla gλnoonovi vłłsiälcatai. ²⁶ Taidλ ʌSuusi ootoi ʌcłli sai noragλna daidλ itłtłdai:

—Maiti vaaqui Betasaidłrλ, dai tomali maiaagiada imaasi tomali ʌmaadutai —astłtłdai.

²⁷ Dai gooquıłrλ ii ʌSuusi ʌłmadu gλmamaatłrdamiga vłłsi ʌmarłcłrλ Sesareelłrλ Filiposi dλvłłrılłrλ. Dai voiyamu tlcacai ʌSuusi gλmamaatłrdamiga daidλ itłtłdai:

—¿Voora giñaagai ʌoodami? —astłtłdai.

²⁸ Tai ʌgai aa noragi daidλ itłtłdai:

—ʌłmoco pocaiti pλsaидλ ʌrʌVuaana ismaacłda vapaconaiñ oodami dai aa pocaiti pλsaидλ ʌrEliiasicaru, dai aa pocaiti pλsaидλ ʌrlmo Diuusi ɲiooquituldiadamigadλ —astłtłdai ʌmamaatłrdamigadλ.

²⁹ Tai amaasi ʌSuusi itłtłdai:

—¿Dai aapimλ moorλ giñaagai? —astłtłdai.

Taidλ ʌPiiduru itłtłdai:

—Aapiarpλ ʌrʌCristo dai Diuusi gλoootoi —astłtłdai.

³⁰ Dłmos ʌSuusi słlicłda daí sai maiaagidiñ tomali ʌmaadutai.

³¹ Dai amaasi ለSuusi glaagacai mamaatłtuldimi dai aagidi sai ለgai viaacatadai ለmo slllicami dai viaacatadai issłłlicadł soimaa taatagi dai aagidi sai mosgajiaadłrą viaa agaitadai ለtłtlaanłdamı ለłmadu ለpapaali tłtlaanłdamigadł dai ለłmadu ለmamaatłtuldiadami slllicami. Dai aagidi ለprą mlsai muaa agaitadai dai aagidi sai bovaica tasaicadł duaaca agaitadai. ³² Vllsi gomaasi cll sllli aagidi ለgai gŁmamaatłrdamiga. Taidł ለPiiduru ለcovai vaidacai dai bagaidimi. ³³ Taidł ለSuusi ajaco clquiva dai nłnlidi gŁmamaatłrdamiga dai bagaimi ለPiiduru aduuucai:

—Maitigiñłłmadu aimłrda aapi Diaavora. Aapi pocaiti sai maitlaagai isivuaadagi aana istumaasi Diuusi ipłlidi —astłtłdai.

³⁴ Dai amaasi vaí ለSuusi gŁmamaatłrdamiga ለłmadu ለoodami daidł itłtłdai:

—Isłmaadutai giñoidatucuda ለliada maitlaagai isłłgi gŁtŁgitocagi, dai glaagai isvllscrla baigłducagi siłduñiada gŁmuuatuda giñvaavoitudaitai daida giñoidatucuda. ³⁵ Dłmos sioorł ivuaadagi istumaasi ለgai ለgai ipłlidi, ለgai gia imimu Diaavora ለłmadu. Dłmos sioorł baigłduu dai muquiagi giñvaavoitudaitai dai ለagidi Diuusi ñiooquidł ለgai gia cllgacrla vusaimu. ³⁶ Tumaasi ለrcłłgai oodami vlltara isgamaitłlagai vllsi istumaasi oidaga oidigi daama vai iłladł Diaavora ለłmadu imiagi. ³⁷ Tomali ለmaadutai maitistutuidi isgaaa namłquidagi dai cllgacrla vuusiagi. ³⁸ Isłmaadutai siaa ለradagi isgŁmäasiuldagi oodami vuitapi dai soimaasi ivuaadami vuitapi isgiñvaavoitudai dai ismaatl giññiooqui aana iñsmaacsłdł viaa ለmo slllicami ለprą siaa ለrogiadamu ለgaicadł sllscadł giñooga tłłgidagi isalisi viaa aana guvucadagai dai diviagi aana ለtłtlaańicarudł ለłmadu —astłtłdai ለSuusi.

9 ¹ Daidł ለSuusi itłtłdai ለprą:

—Slllicadł aangłnaagidi sai oidaga ለłmadutai tami ismaacsłdł maicoiya agai asta sllscadł tll ismaasi siaaco tłaanlı Diuusi gŁguvucadacsłdł —astłtłdai ለSuusi.

² Daidł ለSuusi bonaadami tasaicadł vaidacai ለPiiduru, ለłmadu ለJacovo, ለłmadu ለVuaana, ለmo tla tuvidacrla dai ami ለSuusi ለmarłdui vuitapi gŁmamaatłrdamiga. ³ Daidł ለyuucusidł dadadaquitu dai cllga tootoatu ለpa maastu clvai tomali ለmo vacuandami oidigi daama maipocasi tootoatudai yuucusi. ⁴ Dai ለmamaatłrdamı tll ለEliiasicaru ለłmadu Moseesacaru vaidł gaaatagai ለSuusi ለłmadu.

⁵ Taidł ለPiiduru itłtłdai ለSuusi:

—Mamaatłtuldiadami, vllsi ለrcłłgai istami daraaja aatłmł tłtai duuñi vaica uucusai ለmoco aapi gŁvlltara dai ለmai Moseesa vlltara dai ለmai Eliiasi vlltara —astłtłdai ለPiiduru.

⁶ Амамаатлардами алил дудуадимукатадай, дайдл Пидур маймамаатлекатадай истумааси аагайтадай. ⁷ Тай амааси дивия лмо икомай дай ийна, дайдл икомай саагидай сайдату лмо ңиооqui исмааслда икайти:

—Идиавлар гиñмара исмааслда алил оиглдай аанл слаагавлар лагида —аскайти лñиооqui.

⁸ Дай отома аипако плплаава лгай дай камайтлл лслслали мослса лSuusi ллги.

⁹ Дай идлси тлаараñими лгай лтувидакаиндлрл, лSuusi даí глтамамаатлардамига сай маагидиñ томали лмаадутай истума тлл лгай аста сиllасcadл дуаасаги лгай сайдада саагидайндлрл.

¹⁰ Гаслда маагиди лгай томали лмаадутай, длmos аипако глтлекаскайтадай лгай истлрия лиди лSuusi аагайтай исдуааса агай сайдада саагидайндлрл. ¹¹ Дай амааси тлкаасай лгай лSuusi дайдл итлтлдай:

—¿Түисидл икайти лмамаатлардамы салличами сайдл лEлиasi ллрлга виаакатадай исдишиги исаапи? —астлтлдай лмамаатлардами.

¹² Тайдл лSuusi аа нораги дайдл итлтлдай:

—Ваавуава истумааси аагай лмамаатлардамы Диуси салличамигада сай лEлиasi виаакатадай исллрлга дивишиги дай соинаги оодами сай ваавоитудана Диуси. Дай посайти Диуси ңиооquidлrл гиñагайтай аанл исмааслда виаа лмо салличами ансай алил соимаа таата иñагай дай мlsai лмариадлrл гиñвияа агай. ¹³ Дlmos аанл англнаагиди сайдл лEлиasi cadivia, мltайдл idui лгаислда вллси истумааси ipлli, подиуцай исдууцатай аагай Диуси ңиооquidлrл mlsaidл iduñia агайтадай лгаислда —астлтлдай лSuusi глтамамаатлардамига.

¹⁴ Дай gooquirla лрами аайи лгай siaaco дараажатадай лгаяа мамаатлардами, дай тлл муй оодами лгай сиколи. Дай ами ллмаду гааатагайтадай ллрл лмамаатлардамы салличами. ¹⁵ Дай идлсида лoodами тлл лSuusi вллscatai майтлл исдукатай глтлтлгитоаги дай вуй воопои дай виаатулда агай. ¹⁶ Тайдл лSuusi тлкаасай дайдл итлтлдай:

—¿Млтумаси аатагай ааримл ллмада гиñмамаатлардамига?
—астлтлдай.

¹⁷ Тай лмаадутай исмааслда ами дараажатадай аа нораги дайдл итлтлдай:

—Мамаатлардамы, глвuaapianta гиñмара исмааслда виаа лмо Diaavora тлааñicarudla дай goDiaavora тлааñicarudla миудутули.

¹⁸ Tomasiaaco дlвллrapi dadaitudaiñ goDiaavora тлааñicarudla дай totostudai тлñidla дай слсллртудай taatamudla, vai cascлda goovai maiviaa глгувүцадага дай аанл саагиди глтамамаатлардамига сай вусайдана goDiaavora тлааñicarudla tai майтистуй —астлтлдай лсллли.

¹⁹ Тайдл лSuusi баамуан тада дайдл итлтлдай:

—Ааримл оодами маиваавоидарасами, җаста сиllасcadл uucами виаакаму аанл исглпллмаду даасаги? Giñvuaapidavurai goali гллли —астлтлдай лSuusi.

²⁰ Млтai вuaapi siaaco daacatadai лgai. Dai aidasiда лDiaavora тлааñicaruda тll лSuusi suiquituli лgai лali гllli taidl лali гllli дlнllrapi gai, dai aipaco yaalimi, dai totostuimi тlñidl. ²¹ Taidl лSuusi тlcacai лoogadl daidl itltldai:

—¿Vlquiidl abiaadrl рouлvueeyi goovai? —astltldai.

Taidl лoogadl itltldai:

—Aliducatai abiaadrl. ²² Dai goDiaavora тлааñicaruda muiyoco imidagai taiylrl dadaitudaiña dai suudarl muaa лiditai. Dai рlсаapi istutiadagi isiduñiagi istumaasi goovai vlltarl, soigi гlllda aatlmcladl dai gllrsoiña —astltldai лoogadl.

²³ Taidl лSuusi itltldai:

—Рlsistutiadagi isvaavoitudagi di, vaavoitudadami vlltarl tomali лmo istumaasi maisijaiga —astltldai лSuusi.

²⁴ Taidl лali гllli oogadl gllgllrl iiña daidl itltldai:

—Vaavoitudiana. Giñsoiñañi nai vaamioma vaavoituda aapл —astltldai.

²⁵ Dai aidasi тll лSuusi isami гllnmpaidimi mui oodami лgai bagaimi лDiaavora тлааñicaruda daidl itltldai:

—Diaavora тлааñicaruda maiñioocadami dai maitlcaidacami aapл angltlaaplri рlсаi vusaiña. Dagitoñi idi ali гllli dai camaivapaclda лramu idilrl —astltldai лSuusi.

²⁶ Taidl лDiaavora тлааñicaruda gllgllrl iiña dai лramu suiquituli лali гllli, dai vuusaicai muuquiadl ducai viaa лgai лali гllli vai muidutai pocaitimi sai casi лrmuuquiadlcataadai. ²⁷ Dlmos лSuusi noviaiñdlrl bll dai vañigi taidl лali гllli clquiva.

²⁸ Taidl лSuusi vaa лmo quiiyrl, taidl лmamaatldamigadl лcovai тlcacai daidl itltldai:

—Tuisidl maitistui aatlmл isvusaidagi лDiaavora тлааñicaruda —astltldai.

²⁹ Taidl лSuusi itltldai:

—Idi Diaavora тltlaañicaruda alil sijaiga vusaidaragai cascldl avlncacai maitaugacai gamamaadagi vai poduucai vuvacli goovai —astltldai лSuusi.

³⁰ Dai aidasi iji лgai abiaadrl Galileeamu sllli dlgavusai dlmos лSuusi maitipлliditadai ismatiagi tomali лmo oodami,

³¹ mamaatldulditadai лgai гllmamaatldamiga cascldl dai aagiditadai sai лgai viaacatadai лmo sllicami dai mlsai тllgida agaitadai aa oodami sai лgai muaa agaitadai sai vllscrl лgai bovaica tasaicldl duaaca agaitadai. ³² Dlmos лmamaatldamigadl maimaatl сalcatadai istumaasi aagidi лSuusi dai duduaadicuitadai лgai isclrga тlcacagi.

³³ Dai amasaki aayi лgai Capernaumrl. Dai aidasi салмо quiiyrl daraajatadai лgai, taidl лSuusi itltldai гllmamaatldamiga:

—¿Mlтumaasi aatagaimi aapiml voiyañdlrl iimltai? —astltldai.

³⁴ Δamos ἀμαμάταρδαμιγαδά mosdodoli vii, voiyamu aagaimitadai ἀgai sai ismaacslđa vaamioma namla ga casclđa. ³⁵ Tai amaasi daiva ἀSuusi dai vai ἀbaivustaama dan gooca ḡmamaatārdamiga daidā itlatđdai:

—Isamaadutai vaamioma namlaca aliadagi ἀgai glaagai ismaiglđducslđa aliadagi dai glaagai issoicldagi vllscatai —astlatđdai ἀSuusi.

³⁶ Amaasi b̄li ἀSuusi ἀmo ali ḡlali daidā ḡmamaatārdamiga saagida c̄li dai gooquilar mootoi daidā itlatđdai ḡmamaatārdamiga:

³⁷ —Tomasioorla sioorla vaavoitudai giñmamaatātuldiaraga dai cascldđa oiglđdai idi ali oodami, ἀgai giñoiglđdai aapla llrđ. Dai ἀgai ismaacslđa giñoiglđdai aapla ἀgai oiglđdai ἀgai ismaacslđa giñootoi —astlatđdai ἀSuusi.

³⁸ Amaasi ἀVuaana itlatđdai:

—Mamaatātuldadiami, tla aatlm̄l ἀmo c̄lli vai aagai ḡltltaaraga dai poduucai vuvaidi Diaavora tltlaañicarudu oodamiaiñdlarla. Δamos maiglđlmadu aimlrai ἀgai tltai cascldđa daí —astlatđdai ἀVuaana.

³⁹ Δamos ἀSuusi itlatđdai:

—Maitavrl dadiada. Maitatiipu tomali amaadutai isivuaadagi istumaasi glḡarducami aagaitai giñtlltlaraga dai gooquilar giññiooquiadagi. ⁴⁰ Sioorla maitlrvui saatlcagi ἀgai glrlpa maasi tlgito.

⁴¹ Tomasioorla sioorla baiglđliaragacslđa glnoidagi tomasi ἀmo avls̄i suudagi giñvaavoitudaitai aapiml sllicldđa Diuusi maaquimu ἀgai ἀmo istumaasi cl̄lgaducami.

⁴² Tomasioorla sioorla soimaasi iduiñtulda aliadagi ἀmoco ismaacslđa utudama giñvaavoitudagi siooml ἀrcslđgai ἀgai vlltara m̄lscusivuan vulidagi ἀmo ḡla mouturui dai ḡla suudarla daitudagi. ⁴³⁻⁴⁸ Dai isamaadutai iduñia aliadagi ἀmo istumaasi soimaascami glnoonovicldđa s̄lrla glllcasocldđa s̄lrla glvsiurijsclđa baiyoma glaagai ispoliada ἀgai ismainoonova s̄lrla maiłcaso s̄lrla maivuupuju dai maisiuu ἀDiaavora llmadu imiagi siaaco tomastuigaco soimaasi ḡltaatacana dai tomastuigaco m̄llscana tai baiyoma isimiagi Diuusi llmadu. ⁴⁹ Dai tomasioorla sioorla cl̄lgasclđa oidaca aliadagi alis̄i soimaasi taatatuldia agai aa oodami. ⁵⁰ Alis̄i glaagai aapiml iscl̄lgasclđa oidacagi vai aa oodami ip̄liadiagi isvaavoitudagi Diuusi ñiooquidă poduucai isduucai ἀmo oodami siooma cueeyi cuadagai yoovicami —astlatđdai ἀSuusi ḡmamaatārdamiga.

10 ¹ Tai amaasi ἀSuusi ii Capernauumaiñdlarla. Judeea d̄lvllriamu vaasadrla laqui Jordán. Tai ἀramu glnampagi oodami siaaco daacatadai ἀSuusi vai ἀgai mamaatātuldimi poduucai isduucai ivuaadana ἀgai vllscrlđa. ² Tai ἀmoco ἀfariseo miaadrla guuquiva siaaco daacatadai ἀSuusi dai mossoimaasi ñiooquituda alidi ἀgai ἀSuusi

cascʌdʌ tʌcacai sabai oidaga oigaragai išamo cʌlli dagitoagi gʌooñiga.

³ Taidʌ ḥSuusi aa noragi daidʌ itʌtʌdai:

—¿Tumaasi gʌntajai Moseesacaru? —astʌtʌdai ḥSuusi.

⁴ Taidʌ ḥfariseo itʌtʌdai:

—ΛMoseesacaru gʌrmaa oigaragai isdadagitodagi ooqui dʌmos sai gʌaagai ismamaacadagi ḥmo oojai siaaco aagadagi iscadiago

—astʌtʌdai ḥfariseo.

⁵ Taidʌ ḥSuusi itʌtʌdai:

—Aliʌsi ḥrsoimaasi ivuaadami oodami cascʌdʌ poduucai aagidi ḥgai ḥMoseesacaru. ⁶ Dʌmos aidʌsi tucamidʌrʌ idui Diuusi gooidigi, idui cʌlli dai ooqui, ⁷ cascʌdʌ ḥcʌlli viaa isdagitoagi gʌooga ḥlmadu gʌdʌlʌ dai vʌlnagi ḥmo ooqui. ⁸ Dai poduucai ducami si ḥraliṁmo oodamicagi ḥgai. ⁹ Cascʌdʌ ismaacʌdʌ ḥmapagidi Diuusi ḥoodami maitlagai isdadagitodagi —astʌtʌdai ḥSuusi ḥfariseo.

¹⁰ Dai aidʌsi aayi ḥSuusi ḥmo quiiyʌrʌ taidʌ ḥmamaatʌrdamigadʌ ḥramu tʌcacai astʌliya ḥlidi ḥgai ismaacʌdʌ aagaitadai ḥgai. ¹¹ Taidʌ ḥSuusi itʌtʌdai:

—Sioorʌ dagitoagi gʌooñiga dai vʌlnagi ḥmai ooqui ḥgai soimaasi ivueeyi gʌooñiga ḥrʌgadadʌ vui. ¹² Dai išamo ooqui dagitoagi gʌcuna dai vʌlnagi ḥmai cʌlli ḥgai ḥrʌl soimaasi ivueeyi —astʌtʌdai ḥSuusi.

¹³ Mʌtaí aidʌ vuaapi ḥSuusi chilʌqui aali sai taatana. Dʌmos ḥmamaatʌrdamigadʌ bagaidimi ḥoodami ismaacʌdʌ vuaapaimi ḥaali.

¹⁴ Dai aidʌsi tʌl ḥSuusi alia baamu daidʌ itʌtʌdai ḥgai ḥmamaatʌrdamiga:

—Dagitovurai goaali vai dadana siaaco daja aanʌ dai maitavʌrʌ dadiada. Siaaco gatlaanli Diuusi ḥrlgai vʌltarʌ ismaacʌdʌ ḥran ducami aali. ¹⁵ Sʌllicʌdʌ angʌnaagidi sai sioorʌ maivaavoitudagi Diuusi ḥran ducai ḥmo aliducami ḥgai maiimimu siaaco gatlaanli Diuusi —astʌtʌdai ḥSuusi.

¹⁶ Dai moomotoi ḥgai ḥaali dai daama darai gʌnoonovi dai siaa duutuli.

¹⁷ Dai aidʌsi apiaimlitudai ḥSuusi, tai voiyʌrʌ mrlaitai aayi ḥmo cʌlli dai vuidʌrʌ gʌtootonacʌdʌ cʌquiva daidʌ itʌtʌdai:

—Mamaatʌtuldiadami cʌl tuigacami, ¿tuma duuna aanʌ dai vʌlscʌrʌ oidacana Diuusi ḥlmadu? —astʌtʌdai.

¹⁸ Taidʌ ḥSuusi itʌtʌdai:

—¿Tuipʌsi cʌl tuigacami giñaagai? Aliʌmadugava cʌl tuigacami dai ḥgai ḥrDiuusi. ¹⁹ Aapi cʌlga maatʌ istumaasi ipʌlidi Diuusi isivuaadagi oodami maitigalʌsiada gaooñiga, dai maitigacoodadai, dai maitigalʌsiada gavustuidaga, dai maitiyaatagʌda, dai maitigavupuirumadada dai siaa iduutuada gʌooca dai gʌdaada —astʌtʌdai ḥSuusi.

²⁰ Taidʌ ḥcʌlli aa noragi daidʌ itʌtʌdai:

—Mamaatłtuldiadami, vllasi gomaasi ansiaa duutudai aanł aliducatai abiaadłrl —astłtladai.

²¹ Taidł ʌSuusi baigłliaragacłdə nłnłidi ʌcłli daidł tłtladai:

—Łmo istumaasi avıllga płsiduñiagi. Imiñi dai gagara vllasi płstuma viaa dai oida ʌtumiñsi ʌsoitutuigami dai poduucai viaacamı aapi mui naana maasi tłaagılrl. Dai gooquırl divia daidł iñooida. Dłmos ʌpraga glaagai płsbaigłducagi siłduñiada głmuuatudagi giñvaavoitudaitai —astłtladai ʌSuusi.

²² Dłmos aidłsi cał ʌcłli imaasi alıł soigłli dai imłcái soigłliatugai aliłsi ʌrgłvidacamicatadai ʌgai cascłdə.

²³ Tai amaasi ʌSuusi aipaco nłnlaava daidł itłtladai głmamaatłrdamiga:

—Gia sijaiga isgłnviipidacami gąndagituagi isDiuusi tłaanłdagi dai soicłdagi sai cłlga gąntłtłgitocana —astłtladai.

²⁴ Taidł ʌmamaatłrdamigadə maitłł isducatai gąntłtłgitocagi pocaititai ʌSuusi, dłmos ʌSuusi itłtladai ʌramu:

—Giñaduñi gia sijaiga isłgai ismaacłdə mosłcaasi gąnvustuidagłrl tłtłgitoi dagituagi isDiuusi soicłdagi iscłlga gąntłtłgitocagi aliłsi gąnviipidacatai ʌgai. ²⁵ Siooma maisijaiga ʌmo muura vlltarł isvaquiagi ʌmo oyı dłgadłamu sllı isłmo gąviidacami dagituagi isDiuusi soicłdagi iscłlga gątłgitocagi —astłtladai ʌSuusi.

²⁶ Dai aidłsi cał ʌgai imaasi maitłł isducatai gąntłtłgitocagi dai aipaco gąntłcacai daidł icaiti:

—¿Voorł istutuididlo iscłlglasrl vuvaquiagi? —ascaiti.

²⁷ Taidł ʌSuusi vui nłnłava daidł itłtladai:

—Oodami gia maitistutuidi isiduñia imaasi, dłmos Diuusi gia istutuidi. Diuusi vllsialcatai istutuidi isiduñiagi —astłtladai ʌSuusi.

²⁸ Tai amaasi itłtladai ʌPiiduru:

—Mamaatłtuldiadami, aatłmə viaa vllsi tłstuma viaacatadai glıoidatucuda ʌrłliditai —astłtladai.

²⁹ Taidł ʌSuusi aa noragi daidł itłtladai:

—Słlicłdə angłnaagidi sai tomasioorł sioorł dagitoagi gąquii dai glısisıllgi, dai glısusuculi, dai głooga, dai gıldłł, dai głoõníga, dai glımaamara, dai gıldłnłłraga giñvaavoitudaitai aanł dai vaavoitudaitai Diuusi ńiooquidə, ³⁰ ʌgai viaacamı idi oidigłrl ʌmo siento vaamioma baabaqui, dai siisıllgi, dai susuculi, dai dłłdłscamu, dai maamaracamu, dai dłdłlñracamu, tomasi soimaa taatamaitai. Dai sıllscadə imiagi ʌgai idi oidigaiñdłrl vllsclrl oidacamu Diuusi ʌłmadu. ³¹ Dłmos tllca siaaco gatlaanlı Diuusi muidutai ismaacłdə vaamioma tłaanlı tami tllca siooma maitlaanłdamu dai ismaacłdə siooma maitlaanlı tami, tllca vaamioma tłaanłdamu —astłtladai ʌSuusi.

³² Dai ʌmo imidagai voiyamu iimłitadai ʌgai catłtlidimi Jerusaleena ʌSuusi baitłqui imłitadai głmamaatłrdamiga, vaidł

λmamaatλrdamigadλ maitλtλgaitadai istumaasi gλntλtλgitoagi dai duduaadimutugaitai oidi. Taidλ λSuusi λramu λcovai vuvaitu λbaivustaama dan gooca gλmamaatλrdamiga, dai aagidi isducatai λrλduñia agaitadai λgaicλdλ. ³³ Daidλ itλtλdai:

—Aapimλ nλidi tλscatλtλidimi Jerusaleenλrλ, mλsiaaco giñtλλgida agai aanλ ismaacλdλ viaa λmo sλlicami. Giñtλλgida magai λbaitλguucacamigadλ papaali λλmadu λmamaatλtuldiadami sλlicami isλgai gatλaañimu mλsaidl giñmuaana. Giñtλλgidamu λgai aa sibladelrλ oidacami. ³⁴ Dai giñparundada magai dai saasasa magai giñtuucuga dai giñsisiviada magai dai giñmuaa magai. Δmos bovaica tasaicλdλ λramu duaacam u aanλ coidadλ saagidañdλrλ —astλtλdai λSuusi.

³⁵ Tai amaasi λJacovo λλmadu λVuaana λSevedeo maamaradλ miaadλrλ guuquiva siaaco daacatadai λSuusi daidλ itλtλdai:

—Mamaatλtuldiadami, aatλmλ ipλlidi pλsiduñiagi tλsducatai gλaagida ragai —astλtλdai.

³⁶ Taidλ λSuusi itλtλdai:

—¿Tumaasi ipλlidi aapimλ isiduñia aanλ? —astλtλdai.

³⁷ Tai λgai itλtλdai:

—Sillascadλ aapi vλlsia daama λrgabaitλsλaacamicagi gλrmaacañi oigaragai tλtaidl λrtλtλaanoldamica aatλmλ —astλtλdai.

³⁸ Tai amaasi λSuusi itλtλdai:

—Aapimλ maimaatλ mλstumaasi giñaagidi. ¿Baisi istutuidλna aapimλ issoimaasi taatagi sill soimaa taata iñagai aanλ? —astλtλdai λSuusi.

³⁹ Tai λgai aa noragi daidλ itλtλdai:

—Istutuidiatλta —astλtλdai.

Taidλ λSuusi itλtλdai:

—Sλlicλdλ λrvaaavoi. Aapimλ gia soimaa taatamu sill soimaa taata iñagai aanλ. ⁴⁰ Δmos aanλ maitistutuidi isdaraasagi tλtlaanoldamici baiyoma λrgi Diuusi gλrooga daraasamu tλtlaanoldamicagi —astλtλdai λSuusi.

⁴¹ Dai aidλsidiλ λgaa baivustaama mamaatλrdami cai gomaasi baacoi λJacovo λλmadu λVuaana vui. ⁴² Δmos λSuusi vaí λgai daidλ itλtλdai:

—Слλ maatλ aapimλ sai ismaacλdλ maitλrjudidíu saagida λbaitλsλaacami gλrpirooñiga duucai nλidi gλaaduñi dai ismaacλdλ vaamioma gatλaaapl λsllicλdλ tλtlaañicui. ⁴³⁻⁴⁴ Δmos aapimλ gλnsaagida maitlaagai ispoduucai ivuaadagi baiyoma sioorλ λrbaitλsλaacamicagi gλaagai issoicλdagi vλlscatai. ⁴⁵ Poduucai isduucai ivueeyi aanλ iñsmaacλdλ viaa λmo sλlicami. Aanλ gia divia oidigλrλ maisiu isgiñsoicλdagi aa baiyoma divia aanλ dai soicλda iñagai oodami dai muquia iñagai vai poduucai слλgasλrλ vuvacλna mui oodami —astλtλdai λSuusi.

⁴⁶ Amaasi aayi λgai Jericoorλrλ dai aidλsi cavuvaquimi abiaadλrλ λSuusi λλmadu λmamaatλrdamigadλ dai muidutai aa oodami, vai λmo

сълли mainлаадами Vatimeo тългидучами Timeo марада, voi уgidiana даакатаи gataанли oidicами. ⁴⁷ Dai aidasi сал лсълли ismiaadими ami лSuusi otoma iiñoquidими daidя itлtлdai:

—Suusi Davi cajiuлада soigigлlда aаплсlда —astлtлdai.

⁴⁸ Tai muidutai bagaimi sai maitadacana, dлmos лсълли vaamiомa iiñacai daidя icaiti:

—Davi marада soigigлlда aаплсlда —ascaiti.

⁴⁹ Taidя лSuusi сlquiva, daidя itлtлdai глаадuñi:

—Baigovai avлr vaida —astлtлdai.

Taidя loодами vaí лmainлаадами dai авлнаquidими daidя itлtлdai:

—Baigi глlliada, otoma iclquiva, гlвайдиava лSuusi —astлtлdai.

⁵⁰ Taidя лсълли otoma maigovai daitu гlсuaa dai otoma сlquivacai ii siaaco daacatadai лSuusi. ⁵¹ Taidя лSuusi itлtлdai:

—¿Tumaasi ipлlidi aapi isgлduñda aапл? —astлtлdai.

Taidя лmainлаадасlда aa noragi daidя itлtлdai:

—Mamaatлtuldidiadами, пlada iñlidi aапл —astлtлdai.

⁵² Taidя лSuusi itлtлdai:

—Casi aapi istutuidi isimлdagi, giñvaavoitu aapi cascлlда canлnлаавa —astлtлdai.

Mospotlи лgai taidя лсълли istui isnлnлаавагi, dai oí лSuusi voiyamu.

11 ¹ Dai aidasi camiaadими лgai Jerusaleenлrл ugidana iimлitai Betapagi dai Betania vuidлrл лOliivosi giidi, taidя лSuusi ootoi gooca гlмамаатлrdamiga. ² Daidя itлtлdai:

—Imivurai тlмocoro ali quiylrл, dai тlсиuu duucu aiyagi тllgimu aapимl лmo asñiitu vulicами. Agai maiquiaa dadaлjai tomali лmaadutai. Upanavurai dai vuaapa. ³ Dai isлmaadutai гlntlсacagi mlstuisida povueeyi vlrai aagida ansai aапл тlgito, ansai otoma лramu ootsoda iñagai —astлtлdai лSuusi гlмамаатлrdamiga.

⁴ Tai лgai iji, dai тll лasñiitu vai лmo quitaagiña vulicatadai voiyylrл, dai uupai. ⁵ Tai лlmadutai ismaасlда ami daraajatadai itлtлdai:

—¿Mlтuma vueeyi? ¿Tuimлsi uupaisai goasñiitu? —astлtлdai.

⁶ Tai лgai aa noragi dai aagidi istлtлdai лSuusi tai лgai dagito тlсbлquiagi лasñiitu. ⁷ Tai лgai otoma baidacai лasñiitu лSuusi. Dai asñiitu daama darai гlnsusuaa, taidя лSuusi daamiомa daiva. ⁸ Tai muidutai aa oodами voiyylrл лligaimi гlnsusuaa dai aa guicuta uusi maamaradа dai voiyylrл tuajaimi dai poduucai тlтagidi лgai лSuusi isалиa siaa duutudai.

⁹ Dai лgai ismaасlда baitlqui iimлitadai dai ismaасlда gooquilrл iimлitadai iiñaqimi daidя icaitimi:

—Alil siaa duutudai aatлmл Diuusi. Aatлmл ipлlidi sai Diuusi сlлgасlда пlijadana goovai ismaасlда divia Diuusi guvucadadасlда.

¹⁰ Dai alil baigлnliadamu vllscatai ismaасlда тlaanлda goovai.

Goovai ለገራای Davicaru cajiudadə. ሳልሚል ሰيا duutudai aatəmə
Diuusi ጽጥባትኬ አካመግማ —ascaitimi ለጋ.

¹¹ Taidə ለSuusi aayi Jerusaleenərə, dai vaa ለገለ quiupaigadərə
አjudidíu. Dai aipaco ብሮላava dai ብሮልidi istumaasi oidaga ami, dai
goouqirə ii Betaaniamu ለለማዱ ለባህርታማ dan gooca
mamaatərdamigadə, casi ለሩሩኖኑርጉት ስርዓል.

¹² Dai siaadico aidəsi iji ለጋ Betaaniaeñdərə tai aayi biuugigai ለSuusi.
¹³ Dai ለጋ መርሃስዥን ተላ ለሞ iiigosi ደላል ሰላገ ተተልዶግ አገልል. Dai
ለጋ ii dai ብሮልidi sabai ibaidaga, ደልሞስ maitሉ tomali ለሞ iiibiadə
mosgolagī aagadə maiquaa aayi istuigaco ibiatai ለጋ cascədə.

¹⁴ Amaasi ለSuusi itatədai liigosi ደላል:

—Tomali ለሞ imidagai camaiugimu tomali ለማዱት ስብሰብ
—astatədai.

Vaidə ለማዱት ስብሰብ ምልክት.

¹⁵ Dai goouqirə aayi ለጋ Jerusaleenərə. Dai aidəsi vaa ለSuusi ለገለ
quiupaigadərə አjudidíu, dai vuvaidimi ብላስታ ስማርድል ስም አም
gagaagarai dai ismaacədə gasaarpədai. Dai aipaco suuli memesagadə
ismaacədə cambiando አjudidíu quiupaigadə tumiñsigadə ለለማዱ
daraicarudə ismaacədə gagaagarai tutugu; ¹⁶ Dai maidagito tomali
ለማዱት ስርዓል iscucuusplaticagi ስብሰብ ትምህር ለራኑ. ¹⁷ Dai
ስላጂጉር ለማዱት ስብሰብ ምልክት ምልክት ምልክት

—Diuusi ሙዕቅይል aduucai oojisi: “Giñquii itllagiducamu quii
mamaadaragai ብላት ተመስቱ ማዱ ስም ስም ስም”,
ascaiti Diuusi ሙዕቅይል. ደልሞስ aapimə ለፕሮግራም duucai ivueeyi
ለስተቀባዩ tami Diuusi quiidərə —astatədai Suusi ለዕዳሜ.

¹⁸ Taidə ለባህርታማ ምልክት ምልክት ምልክት ምልክት
ስልሚል ምልክት iscaiti ለSuusi, dai otoma gaagaimi isduucatai muaagi,
poolliditadai isvlləsi oodami vaavoituda aagaitadai. Vaidə ለዕዳሜ
ብላስታ maitልጉት ምልክት isducatai ስብሰብ ምልክት ምልክት
mamaatətuldī ለSuusi. ¹⁹ ደልሞስ ለSuusi mostuca tai ii abiaadərə.

²⁰ Dai siaadico quiamoco ምልክት ምልክት ምልክት
cagaquisa tatacadəlaiñdərə abiaadərə. ²¹ Taidə ለPiiduru ተግበር ምልክት
itatədai ለጋ ለSuusi:

—Mamaatətuldī ምልክት, dañi goiigosi ደላል ismaacədə ሙዕቅይ
tacavo ticagaquisa —astatədai.

²² Taidə ለSuusi aa noragi daidə itatədai:

—Vaavoitudaवराई Diuusi. ²³ ሳልሚል ሁኔታ ስም ምልክት
sioorə ሳልሚል ሰላገ giñvaavoituda ሰላገ istutuidi isivuaadagi
naana maasi istumaasi ሳልሚል sijiacami. ²⁴ Cascədə ሁኔታ ስም
mäsiləscədə taanədagi Diuusi ለሞ istumaasi ስብሰብ ምልክት
mäsiləscədə vaavoituda ምልክት isglnmaquiagi viaacamu
aapimə mäsumaasi taañiagi. ²⁵ Dai mäsiləscədə gamamadadagi
mäsviaacagi ለሞ ስብሰብ oigldavurai, vai giñooga ismaacədə

тъваагилг дая гъноиглдана гънсоимааскамига ллрл. ²⁶ Dai мъсияаримл маиоиглдаги, томали гъноога исмааслдл тъваагилг дая майтъноиглдаму ллрл —астлтлдай.

²⁷ Dai амааси аайи лгай лраму Jerusaleenлгл. Dai aidлsидл лSuusi лглл quiuupaigadлrл лjudidiu лрана аимлрайтадай, tai miaadлrл guuquiva лбaitлguucacamigadл лрараали ллмаду лмамаатлтuldadiami slllicami, ллмаду лsonлrл guucacam, ²⁸ daidл itлtлdai:

—¿Tuma slllicamicadл ivueeyi aapi imaasi? ¿Toorл gъmaa slllicami pъsai pomaasi ivuaadana? —astlтldai.

²⁹ Taidл лSuusi aa noragi daidл itлtлdai:

—Ааплан ллрл глntлcacagi лмо istumaasi mъscлla ga giñaa noragidagi dai giñaagidagi istumaasi giñtлcaca iñagai, nai aana ллрл гънаagidagi istuma slllicamicadл ivueeyi aapn gomaasi. ³⁰ ¿Toorл ootoi лVuaana sai vapaconana oodami, Diuusi, oodamisio? Aagavлrai, noragida —astlтldai лSuusi.

³¹ Vaidл лcлcлal aipaco гъnaagidimi daidл icaiti:

—Ispotliya aatлmл sai Diuusi ootoi лVuaana goovai povлrtлldan tada tлsai tuisi maivaavoitu. ³² Isbai потллna aatлmлo sai oodami ootoi —ascaiti лtлtлаaapлdami.

Aliл лbliditadai лgai лoodami cascadл. Сллga maatлcatadai лgai siloodami slllicadл vaavoitudai siлVuaana лrDiuusi ñiooquituldiadamigadлcatadai.

³³ Dai амааси itлtлdai лgai лSuusi:

—Maitatлmaatл sioorл ootoi лVuaana —astlтldai.

Taidл лSuusi itлtлdai:

—Tomali aapn anmaitлnaagidagi tuduidл istuma slllicamicadл ivueeyi aapn gomaasi —astlтldai лSuusi.

12 ¹ Amaasi лSuusi glaagacai mamaatлtuldimi cuentocadл daidл itлtлdai:

—Лмо imidagai oidacatadai лмо сллli dai li uuvasi глdlvllragana, dai sicoli curarai. Daidi idui siaaco vusiadagi uuvasi varagadл. Daidл idui ллрл лмо vaaqui tлcavacami dai abiaadлrл nuucadaca agai vлlsi гллasi.

Dai gooquилг taajucamicadл maa гллasi aa oodami dai mъcasii ii.

² Dai aidлsi aayi yoovaragai ootoi лgai лmoco глriooñiga sai mъtaanplna лaata vuadami лuuvasi varagadл sіllqui aлcatadai. ³ Dлmos лaata vuadami bli лootosicami dai soidoodai dai saasarai tuucugadл dai maimaa toma laachi dai ootoi. ⁴ Taidл лaamudл ootoi лmai piooñi, mъtai лgai maicacarai, dai saasarai moodл dai galnaasi ñiooqui aagidi dai mosootoi ллрл. ⁵ Taidл лaamudл ootoi лmai глriooñiga, mъtai лgai muua. Dai gooquилг лaamudл ootoi mui aa pipiooñi mъtai ллmoco soidoodai dai saasarai tuutucugadл dai aa coi.

⁶ Dai maracatadai ʌsʌl̩i ʌmo ɔl̩li dai al̩ oigʌdaitadai dai ciugatʌɬ ootoi poɬliditai: “Giñmara gia siaadʌɬ maisiaa duutudana ʌgai”, asʌl̩lidi. ⁷ ɬamos ʌaata vuadami tɬʌgacai, aipaco ganaatagidimi daidɬ icaiti: “Gooviava ʌgai ismaacʌɬ ajiagai vʌl̩si oogadɬ vustuidadɬ głaagai tʌsmuaagi dai poduucai aatʌmɬ ʌrtutuidacamicamu”, ascaiti. ⁸ Dai b̩li dai muaa dai d̩joi ugidianā daitu ʌtiiucugadɬ —astatɬdai ʌSuusi.

⁹ Dai amaasi ʌSuusi tɬcacai ʌtlatlaanʌdami daidɬ itlatɬdai:
—¿Isduuñimu ʌtuidacami ʌdʌnʌllrai ʌripiooñi? Divimu ʌgai dai codimu ʌaata vuadami dai maaquimu ʌgai ʌdʌnʌllrai aa oodami.

¹⁰ Aapimɬ ɔl̩ maatɬ isduucai oojisi Diuusi ñiooquidɬrɬ daidɬ icaiti:
ʌsʌllicami viaacami ismaacʌɬ daasa aagai Diuusi
ʌtlatlaanʌdamigadɬ ʌjudidíu gajiaadʌɬ viaa agai.
Dai ʌgai ʌrʌgai vaa ismaacʌɬ vaamioma gatlaanʌda agai.
¹¹ Diuusi iduñia gomaasi. Dai gomaasi ʌrʌmo istumaasi
ɔl̩gaducamicamu ʌgai vʌltarɬ ismaacʌɬ vaavoitudagi.
Ascaiti Diuusi ñiooquidɬrɬ —astatɬdai ʌSuusi.

¹² Dai maatɬ ɔl̩ ʌtlatlaanʌdami isʌgai aagada ɔl̩lidi ʌSuusi cascʌɬ aagai ʌcuento. Dai b̩liya ʌliditadai ʌtlatlaanʌdami ʌSuusi dai maisagi ɬamos ʌbʌliditadai ʌgai ʌoodami dai dagito dai iji.

¹³ Dai gooquirl̩ ootoi ʌtlatlaanʌdami ʌl̩moso ʌfariseo ʌl̩madu ʌl̩moso ʌEroodʌsi aaduñd̩l sai ɔl̩idana sabai aagatudana ʌgai ʌSuusi ʌmo istumaasi istumaasi vui caatlcagi ʌjudidíu vaavidaragadɬ vai poduucai ɬal̩r̩l̩l vuaajagi ʌgai dudunucamírl̩. ¹⁴ Tai ʌgai aayi siaaco daacatadai ʌSuusi daidɬ itlatɬdai:

—Mamaatłuldiadami, maatɬ aatʌmɬ sai istumaasi aagai aapi ʌrvaavoi. Dai maivuaamɬ ʌl̩lidi aapi oodamicʌɬ sìl̩rganviipidacami sìl̩rsoituutuigami ʌl̩r̩l. Mosgamamaatłuldi aapi istumaasi Diuusi ipłlidi. ¿Cll̩gaisi t̩saa namłquiada aatʌmɬ gosciota ʌgʌl̩
baitłsłaacamigadɬ ʌromamanu cho sio? —astatɬdai ʌgai ʌSuusi.

¹⁵ ɬamos ʌSuusi maatłcatadai ismosvuiirumada ʌliditadai ʌgai daidɬ itlatɬdai:

—Aapimɬ aagai ʌmo istumaasi dai ʌma maasi ivueeyi. ¿Tuimłsidi ʌgiñvuiirumada ʌlidi? Giñtłłagidavurai ʌmo tumiñsi ismaacʌɬsʌɬda gaaa namłquidi aapimɬ ʌcuota nai ɔl̩ida aapɬ —astatɬdai.

¹⁶ Młtai tɬłgi. Vaidɬ ʌSuusi ɔl̩nlidi daidɬ itlatɬdai:
—¿Voora moodɬ dai voorɬ tɬłlaragadɬ viaa gotumiñsi? —astatɬdai.
Taidɬ ʌgaa aa noragi daidɬ itlatɬdai:
—ʌgʌl̩ maitłsłaacami moodɬ dai tɬłlaragadɬava —astatɬdai.

¹⁷ Taidɬ ʌSuusi itlatɬdai:
—Maacavurai ʌbaitłsłaacami istumaasi ʌrtuidadɬ, dai iduuñivurai istumaasi Diuusi ipłlidi isivuaadagi ʌl̩r̩l, ʌgai ʌrʌgʌl̩ baitłsłaacami tɬvaagirl̩ cascʌɬ —astatɬdai ʌSuusi.

Taidla лсласлли мaitлл istumaasi глntлtагitoagi салcatai isducatai aa noragidi лSuusi.

¹⁸ Tai amaasi iji ллmoso saduseo siaaco daacatadai лSuusi. Лsaduseo pocaiti sai maioidaga duaacaragai coidadla влltara, cascada itltadai лgai лSuusi:

¹⁹ —Mamaatлtuldiadami, Moseesacaru oojisicami глrvii vai pocaiti sai isлmo сллli muquiagi dai viaagi глооñiga maiquiaa maamatacai abaana, saidla лsuculida glaagai isvllnagi лviuudu dai maamatagi abaana лgai ismaacslда muu влltara. ²⁰ Cuvaracamicatadai глnsiллgлm. Taidla лvllsi gasilagi ooñigai dai muu maiquiaa maamatacai. ²¹ Tai лmo suculida влlna лviuudu dai muu ллрл maiquiaa maamatacai. Taidla лgлmai suculida влlna dai podui ллрл. ²² Вll cuvaracami podui лgai vaa ooqui dai вllsi coi maimaamatacاي, taida muu лooqui ллрл. ²³ Dai sillscadla duduaacagi лgai dai лramu oidacagio ismaacslда лrcunadlcamu лooqui вll cuvaracami лrcucunadlcatai tami oidi daama —astltadai лsaduseo.

²⁴ Tai amaasi лSuusi aa noragi daidla itltadai:

—Maiclla глntлtагitoi aapimл maimaatлcatai iscaiti Diuusi ñiooquidla dai tomali maimaatлcatai isDiuusi viaa guvucadagai.

²⁵ Sillscadla duduaacagi coidadla camaicucuntai tomali maiooñtai, mosлpan ducamicana лgai Diuusi тltlaañicarudla тlvaagilg.

²⁶ Глнаагидаму aанл лmo istumaasi aagaitai goduaacaragai. Canлidi aapimл Moseesacaru oojadla siaaco ooja лgai istumaasi aagidi Diuusi лmo uusi iipoadlaiñdlra siaaco тllcatadai taí dai aagidi sai oidaga duaacaragai. Tomasi catlнlri лрldui sicoi Avraañicaru dai Isaacaru dai Jacocaru вllsiclra pocaiti Diuusi: “Aanл anлrDiuusigadla Avraañi dai Isaa dai Jaco dai aa ллрл” —astltadai Diuusi. ²⁷ Лgai Diuusi ллmadu daraaja тlvaagilg Diuusi лrDiuusigadla ismaacslда catlvaagilg daraaja dai ismaacslда iimia agai тlvaagiamu. Cascadla глnaagidi aанл тllsai maiclla глntлtагitoi aagaitai sai maioidaga duaacaragai coidadla —astltadai лSuusi лsaduseo.

²⁸ Tai ami divia ллрл siaaco daacatadai лSuusi лmoso лmamaatлtuldiadami slllicami, лgai сал istumaasi aatagaitadai лSuusi ллmadu лsaduseo dai maatлcatai лgai isлSuusi сллga aa noragi, cascada itltadai лgai лSuusi:

—Vllsi ismaacslда ipлlidi Diuusi тlsivuaadagi ?tumaasi vaamioma glaagai тlsivuaadagi? —astltadai лmamaatлtuldiadami slllicami.

²⁹ Taidla лSuusi itltadai:

—Pocaiti Diuusi ñiooquidla: “Giñсаlсavurai Isireliлr oidacami лclliodamiava лrgлrDiuusiga dai mosлca лmadugava Diuusi.

³⁰ Oigladañi лclliodami глDiuusi вllsi гlвlбdасlда, dai вllsi глtагitoidacslда, dai вllsi гlгuvucadacslда”. Goovai лlгgai ismaacslда vaamioma glaagai isivuaadagi. ³¹ Dai gotordadla baitoma pocaidaga

ллрл. “Оигладаñи глаадуñи подиууци пысдиууци глоиглдай аапи ллгى”. Goovai влгооцай лгай дай ваамиома глаагай исллгадаги —астллдай лSuusi.

³² Тайды мамаатлудиадамы салличами итллдай:

—Гия салла гаагай аапи мамаатлудиадамы. Ваавуава исмааслдай аагай аапи, сай мослака лмадуга Diuusi сай майтиипу лмай мослака лмосо. ³³ Дай сай глаагай тлсоиглладаги Diuusi вллси глривладаслдай, сай вллси глртлагитидаслдай, сай вллси глргувуcadаслдай, сай тасай оиглдайна гларадуñи подиууци тлсдиууци глроиглдай аатлмай ллгى. Вллси гомааси ваамиома намлга ислвустаqui дай аа наана мааси исмааслдай коодайна оодами дай млмлдиña Diuusi вллтара siaa duutudaitai Diuusi —астллдай мамаатлудиадамы салличами.

³⁴ Дай aidаси сал лSuusi исслла гаагай аапи мамаатлудиадамы салличами итллдай:

—Байтома мааты салсан caiti аапи исдукатай гатлаанлы Diuusi —астллдай лSuusi.

Tai tomali лмадутай камайтлрлли istлcacаги ваамиома.

³⁵ лSuusi mamaatлtulditadai лoodами лглл quiuupaigadлrл ljudidíu, dайдя итллдай:

—¿Tuisidы pocaiti mamaatлtulditadami салличами, saidы лCristo лrDavi cajiudadадай? ³⁶ Vai лgай vaa Davi аагай исдукатай аагиди Diuusi Івладай dайдя icaiti: “лCristo лrgiñDiuusiga”, ascaiti.

Diuusi потллдай лCristo:

“Глмаақиму аапы лмо салличами исмааслдай ваамиома намлга.

Dai угититудамы аапы вллси исмааслдай глвuidлrл вллтлсаги”,
астллдай Diuusi.

Ascaiti Davicaru аагайтай лCristo.

³⁷ ¿Ducatai istutuidi лCristo siлrDavi cajiudadадаги vai ллгى лDavi giñDiuusiga аагадаги? —астллдай лSuusi.

Dайдя лoodами салличадай мuiducатадай дай baigлnliaragаслдай салсатадай istumaаси аагай лSuusi.

³⁸ Dайдя итллдай лSuusi лoodами aidаси mamaatлtulditadai:

—Maitavлr лран duuци ivuaada ааримы gomamaatлtulditadami салличамичадай, исмааслдай oojoidи исслсллгадуками ганаададаги yuucusi, дай oojoidи mлscucuanадаги гланvapanamu дай viaatлtulditadagi cacayana. ³⁹ Dai goovai gaагайна слсллгадукдиома daraicarui лjudidíu quiqiuupaigadлrл, дай siaaco gacuaada goovai слсллгадукдиома daraicarui oojoidи isddadarлdаги. ⁴⁰ Dai ллsidiña goovai vipiuudu baabaquidлvio дай тaнлpi gamamaадайна сай maimaatлcана oodами исsoимааси ivueeyi лgай. Goovai tuduidы лgай дай ваамиома soimaa taatatuldamu Diuusi —астллдай Suusi лoodами.

⁴¹ Амо imidagai лgлл quiuupaigadлrл ljudidíu daacатадай лSuusi vuidлrл лсаjojoñi siaaco глатuaадана tumiñsi Diuusi aa duiñdadай

вълтага. Даacatai пиди агai вайда агланвиipidacада muumuji tueeyi tumiñsi ami cajojoñilгa. ⁴² Tai ami aayi ллрa амо viuudu soitigami dai амо cajoñilгa tuua goo sintavo. ⁴³ Tai amaasi аSuusi vaí гламамаатлrdamiga daida itltldai:

—Слlicада angлнаагиди sai idi viuudu soitigami siooma mui motuaa tumiñsi sivллscatai gogaa ismaасада muumuji motueeyi tumiñsi.

⁴⁴ Вллscatai goovai motueeyi ismaасада cababaivitосл, дlmos goooqui soitigamicatai motuaa вллsi ismaасада viaacatadai istucада oidacagi —astltldai аSuusi.

13 ¹ Dai aidasi vuusai аSuusi агll quiuupaigadлaiñdлrл аjudidiu tai амаадутai амамаатлrdamigadа itltldai:

—Mamaatлtuldiadami, dañi влл sigiamaasi goojoodai ismaасада асада duñisi gogll quiupai dai gogлgлrл baabaqui —astltldai.

² Дlmos аSuusi itltldai:

—Canлidi aapimл idi gogлrл baabaqui tami. Maiviimu tomali амо odai daama аmai. Вллsi siaa глduuñimu goovai —astltldai аSuusi.

³ Amaasi iji аgai Oliivosi giidiamu, аgai аrvuidлrл аgll quiuupaigadа аjudidiu. Dai aidasi ami daiva аSuusi, taida аPiiduru, аlmadu аJacovo, аlmadu аVuaana, аlmadu аAandлrasi, аcovai itltldai аgai аSuusi:

⁴ —Аатлmл ipлlidi рlsglraagidagi aapi sivллscadа арлduñia agai gomaasi. ?Ducatai maatлcamu aatлmл isvллsi gomaasi casi арлduñia agadagi? —astltldai.

⁵ Taida аSuusi aa noragi daida itltldai:

—Глnnuucadacavurai, vai tomali амаадутai maitлnvupuirumadaiñ.

⁶ Muidutai dadia agai daidi caitidamu: “Aanl anлrлCristo”, dai muidutai vupuirumadamu аgai.

⁷ Дlmos mlsiллscadа cajiomacagi aapimл cocodi muiyarлrл maitavлr duduadicuda. Вллsi gomaasi глаагай isарлduñiagi. Дlmos gomaasi maiquiaa аrcuugadа. ⁸ Амо oodami cocoda agai aa oodami, dai амо дlнллrлrл oidacami cocoda agai аmai дlнллrлrл oidacami. Dai muiyarлrл gigivucudamu дlнллrai. Dai oidacamu biuugigai, dai siaa caitadamu cocoadami. Вллsi gomaasicада utudama глаагасai soimaasi taatamu oidigi daama oidacami.

⁹ Дlmos aapimл глаагай mlsajllagi глnnuucadacagi; глntллgida magai baitlguiucacami, dai глngлgлgлtudadamu aapimл quiqiuupirlgл. Dai viaacamу aapimл isvan guguucadagi dudunucami vuidлrл dai raraí vuidлrл giñvaavoitudaitai aapimл. Poduucai istuidimu aapimл isgiñagadagi аgai vuitapi. ¹⁰ Дlmos maiquiaa аlсai cuugatлrл tasлrл глаагай isaagidagi вллsi oidigi daama oidacami isducatai Diuusi сllgасlгa vuvaidi oodami. ¹¹ Dai mlsiллscadа vaama глntuutusagi aapimл dudunucamiлrл, maitavлr vuaamл аnliada maimaatлcatai istliyagi, tomali maitlaagai mlsstatлgitodagi. Diuusi глnsoicldamu влrai aagada mstumaasi тlgitocagi aidлrлsl. Aapimл maiñiooquia agai

moslaagi Diuusi Ivladə glnñiooquitudamu.¹² Dai oodami gatlatgiada agai llagi glnsususuculi dai glnsisillaagi mlsai coodaiña. Dai dllaadla gatlatgiada agai llagi glnmaamara. Dai maamaradə vui vllatcasamu glnadla dai asta gatlaanladamu coodaragai.¹³ Dai vllasi oidigi daama oidacami glncladada agai giñvaavoituditaitai aapiml. Dlmos sioorə molla claga giñvaavoitudadagi sillsi ucami oidacagi oidigi daama lgai clagascrl vuvaquimu.

¹⁴ ADiuusi ñiooquituldiadamigadə Daniel ooja sai divia agai lmoso ismaacldə slllicldə soimaasi iduñia agai lmo istumaasi lmarlasrl siaaco maiviaa lgai oigaragai isvapacldagi (sioorə nlidagi idi oojai glnaagai ismaatal salcagi). Sillscadə nljada oodami ispomaasi lrlvuumi, amaasi lgai ismaacldə tami Judeelrl daraajagi glnaagai isvoopiagi gigiidamu.¹⁵ Dai amaasi sioorə vaaqui daama daacagi aidə tasrla aliisi glnaagai isotoma voopiagi maiuvuaidacai glnustuidaga tuucavidrla.¹⁶ Dai sioorə dljiana ajioopadagi, maitlaagai islparamu iimiagi glnquiiyamu dai vuiyagi glnyuucusi.¹⁷ Sills soimaa taatamu looqui ismaacldə noonoacagi sirla viaacagi aali sislidami aidə tasrla.

¹⁸ Aliisi glnaagai isdaanladagi Diuusi vai maitlartoombococana mlsillscadə voopiagi.¹⁹ Alii soimaa taata agai oodami cascldə. Vaamioma soimaasi glnaatamu amaasi sitomali lmo imidagai aidisi abiaadrl idui Diuusi oidigi, dai gooquirla tomali lmo imidagai maipomaasi glnaatama.²⁰ Isbai tlvrpi lrlduñiagi gomaasi aidə gia vllasi coiyantada oodami dlmos Diuusi maidagitomu istlvrpi lrlduñi gomaasi lgai alil oigldai ismaacldə lcvai vuvaitu cascldə.

²¹ Amaasi islmaadutai povlntltadagi: “Dañi tami daja lCristo”, mlsilrl rovlnltladagi: “Dañi mlsa daja”, maitavrl vaavoitudada.

²² Dadiav agai yaatavogami dai pocaitiada agai saidl lrCristo dai pocaitiada agai saidl lrDiuusi ñiñiooquituldiadamigadə, daidl ivuaada agai naana maasi glnarducami dai poduucai vupuiirumadada agai asta lgai ismaacldə Diuusi llagi lcvai vuvaitu isistudiagi.²³ Dlmos aapiml avlr baiglnduca cascldə llquiasrl abiaadrl glnaagidi aapl gomaasi.

²⁴ Dai amaasi sillscadə cadaivnñiagi gosoimaa taataragai, tasai tucapi viiya agai dai masaadai gliiña agai.²⁵ Dai sisiaavugai suuligia agai tlvaagiañrla, dai vllasi istumaasi oidaga tlvaagirla gigivucudamu.

²⁶ Dai amaasi giñtlalgimu oodami aapl iñsimaaclə viaa lmo slllicami, iñsimllcadrl imlldamu icomai saagida guvucadagaicldə, dai Diuusi dadadaquigada llmadu.²⁷ Dai ootosamu aapl giñtlalaanícaru sai lgai lmpaidana vllasi loodami ismaacldə Diuusi lcvai vuvaitu vllasi oidigiaiñrla dai vllasi tlvaagiaiñrla.

²⁸ Maatlvurai aapiml idi ñiooqui iñsimaaclə glnaagidia iñagai aapl aagaitai liigosi: Sillscadə momiacagi mamaaradə dai iipoidagi aagadə poduucai camaatlcə iscamiaadimi taaco.²⁹ Poduucai llrl mlsillscadə

плијадаги искаси арлвuidаги гомааси исмааслда сааагиди аанл самаатлса исказога угидагай оидиги.³⁰ Иисмааслда глаагиди аанл арваавои сай гомааси арлдуња агаи мақуяа угитлсай оодами сиви оидаками.

³¹ Тлаваги сай дланллрай угитиму, длмос гиññiooqui майугитиму.

³² Длмос томали амаадутай маймаатл сїллascада tomali siuu duucu, tomali адиуси тлатлааñicarуда тлавагилгл daraajatai маймаатл, tomali аанл Diuusi maradlсatai. Mosллgi глоога Diuusi агаи сай маатл.

³³ Cascада глаагай тлсбаiglnducagi, сай gamamadadаги maitavлmaатл sїллascада ajia агаи асаа duucu.³⁴ Gomaasi аграп ducami лто сллли sїллascада imiagi siblсai тллcasи. Maiquaa имлсай випидиña агаи глріpooñiga ллmadutai aa duiñdagai, сай quitaagiña випеeyi nuucadacами.³⁵ Dai аанл алрл imia iñagai сай маймаатл siuu duucu divia iñagai cascада baigavlr гандуca маймаатлсatai siuu duucu divia iñagai аанл sїлmo imidagai urunuco, sїлрл аран tucarл, sїлрл cuujuicai tacucu, sїлрл maasicai.³⁶ Todian duucai divimu аанл сай cascада глаагай тлсбаiglnducagi.³⁷ Istumaasi глаагиди аанл ааримл арвллscatai вллтарл. Baigavlr гандуca —astлtлdai аSuusi глатамаатлrdamiga.

14 ¹ Dai gooca tasai вїллgacatадai gopascua вллтарл. Gopascua аглсiaа diudagai istuigaco аjudidíu тлатгitoиña aidлsi Diuusi сллgasлrl вuvaitu Ejiipituaiñdлrl. Vaidл lbaitlguiucacamigadа арпаали ллmadu атамаатлtuldadiami сллlicami gaagaitadai isducatai yaatagidacai bлjiagi аSuusi сай muaагi.² Длмос icaititadai агаи:

—Baiyoma asta sїллascада daivuñiagi gosiaa diudagai vai poduucai maitлrvui baacoagi лoodами —ascaiti.

³ Vaidл аSuusi Betaanilrл daacatадai Simuñi quiidiлrл. АSimuñi алquiома viaacatадai аcoocodагai исмааслда duvaldi gatuucuga dlmos cadueeyi агаи. Dai aidлsi mesa vuidлrl daacatадai аSuusi, tai ami divia лто ooqui сай bллcati лто tucayu alavastroclда duñisicami suudacами asaiti sigian uuvadами сллlicада namласами. Dai taapai аtucayu сай аSuusi moodлrl tli ласaiti sigian uuvaislда.⁴ Tai ллmoco исмааслда ami daraajatадai alia baacoi сай aipaco глаатагидими daidл icaiti:

—¿Istuisida siaa doodai goovai goasaiti sigian uuvadами?⁵ Сллga глагагарамудай goovai vaamiomacлda isvaica siento piisu сай аслда soiñamudai soitutuigami —ascaiti.

Dai сллlicада baacoi лooqui vui.

⁶ Длмос аSuusi itлtлdai:

—Casiavlr maiñioocada ааримл gooqui vui. Goovai исмааслда iñduñi goovai арлто istumaasi сллgaducами.⁷ Soitutuigami вллscлrl viaacamу ааримл глаагида, daidл istutuidi ааримл исслага iduiñdagи тлsиллscада ipliadiagi. Длмос аанл gia maisiuu вллscлrl giñnljada агаи ааримл.⁸ Idi ooqui giñduñi istumaasi istui. Tli goovai giñtuucuga sigian uuvadами otoma muquia iñagai аанл cascада.⁹ Ismaаслда

gλnaagidi aanλ λrvaavoi sai tomasiaacoga siaaco gλaagadagi Diuusi ñiooquidλ vλasi oidigi daama gλagada agai λrpl istumaasi idui idi ooqui vλrai poduucai tλtagitoda —astλtλdai λSuusi.

¹⁰ Tai amaasi λUudasi Iscaliote, λmoso λbaivustaama dan gooca mamaatλrdamigadλ λSuusi, ii daidλ gaaataga agai λbaitλguucacamigadλ λrapaali λlmadu dai baiduñia agai ñiooqui dai tλagida agai λgai λSuusi. ¹¹ Dai aidλsida cāl λbaitλguucacami imaasi alil baigλnllli dai aagidi λgai λUudasi sai aa namλquida agai. Taidλ λUudasi gλaagacai gaa isducatai gatλagidagi λSuusi mλsai muana.

¹² Tai aayi λtucamidλrλ tasλrλ λsiaa duudagai istuigaco tλtagitoña λjudidíu aidλsi Diuusi cλagacλrλ vuvaitu Ejiipituaiñdλrλ dai istuigaco gλcuaadana paana maicopodatudicami, dai gλmumueeyiña λmo ali cañiiru dai aa gλdadaasdiña Diuusi. Taidλ λSuusi mamaatλramigadλ itλtλdai λSuusi:

—Vaacoga ipλlidi aapi tλsbaiduñiagi cuadagai idi siaa duudagai vλltarλ —astλtλdai.

¹³ Taidλ λSuusi ootoi gooca gλmamaatλrdamiga daidλ itλtλdai:

—Imivurai mλsca gλgλrλ quiiquiana, dai ami tλagimu aapimλ λmo cλlli vai vaigλtica agai λmo aayi suudagi vλrai oida. ¹⁴ Dai siaaco vaquiagi λgai vλrai ami itλlda λquillscami: “Amamaatλtuldiadam icaiti saaco cλsca λtucavi siaaco gaugia agai λgai idi siaa duudagλrλ cuadagai λlmadu aatλmλ avλr tλlda”. ¹⁵ Siλgai gλntλlgidamu λmo tuucavi gλducami gocua daama vaquilarλ tλcaviacoga, cabaiduñisicami, vλrai ami baiduñi λcuaadagai —astλtλdai λSuusi.

¹⁶ Taidλ λmamaatλrdamigadλ iji dai aayi λgλgλrλ quiiquilarλ, dai vλlsi tλl isducatai aagidi λSuusi. Dai baidui λcuaadagai λsiaa duudagai vλltarλ.

¹⁷ Dai aidλsi cadidia ami divia λSuusi λlmadu gλmamaatλrdamiga.

¹⁸ Dai aidλsi mesa vuidλrλ daraajatai gacueeyi λgai, taidλ λSuusi itλtλdai:

—Sλlicadλ angλnaagidi sai λmaadutai aapimλ ismaacadλ giñllmadu gacueeyi giñtλlgida agai dudunucami siλgai giñmuaamu —astλtλdai λSuusi gλmamaatλrdamiga.

¹⁹ Taidλ λmamaatλrdamigadλ alil soigλnllli, dai vλlscatai tλcacaimi daidλ itλtλdaimi:

—¿Aanλnsi λrpl? —astλi λmoso.

Tai λmai rotλi λrpl:

—¿Aanλnsio? —astλi λgλmai.

²⁰ Taidλ λSuusi aa noragi daidλ itλtλdai:

—λmaadutai aapimλ baivustaama dan goocaiñdλrλava. Goovai ismaacadλ giñsoiña cueeyi λgai vaa asocoliλrλ. ²¹ Aanλ iñsmaacadλ viaa λmo sλlicami ivueeyi istumaasi aagidi Diuusi ñiooquidλrλ dλmos siλsoimaa taatamu gosλlli ismaacadλ giñtλlgida agai sioomλ

λρслаicамудai гослли вллтара ismaivuusaimudai tami oidigi daama —astлtлdai ΛSuusi.

²² Dai aidлsi gacuaadatadai λgai, taidл ΛSuusi bлi λраana dai gamamagi dai saasasacai maa глт mamaatлrdamiga daidл itлtлdai:

—Ugavurai idi paana. Idi λrgiñtuucuga —astлtлdai.

²³ Dai bлi λрpл amo viaacami uuvasi varagadл dai gamamadacai maa λрpл tai вллscatai ii λvaasuaiñdлrл. ²⁴ Daidл ΛSuusi itлtлdai:

—Idi λrgiñllra ismaacлdл aastia agai muucucai aapл sipoduucai gloigaldamu soimaascamigadл tomasioorл sioorл vaavoitudagi. Dai gomaasicлdл canamлaca agai Diuusi ñiooquidл gooquirdadл.

²⁵ Sлllicлdл angλnaagidi, ansai camaiyлlda iñagai uuvasi varagadл asta iñsилascadл iiyagi utudui тллca siaaco gatlaapli Diuusi —astлtлdai ΛSuusi глт mamaatлrdamiga.

²⁶ Dai сапллсаi amo nлidagai iji Oliivosi giidiamu. ²⁷ Taidл ΛSuusi itлtлdai:

—Vллscatai aapimл λagi giñviaa agai sivi tucarл. Pocaiti Diuusi ñiooquidлrл: “Глтuaatudamu pastuuru sicañiirugadл aipaco iimimu”.

²⁸ Dлmos sилascadл λramu duaaca aapл λрla aimu aapл Galileeana isaapimл —astлtлdai ΛSuusi.

²⁹ Tai amaasi ΛPiiduru itлtлdai:

—Tomasi вллscatai глдагito aaplan gia maitлdagitoagi —astлtлdai.

³⁰ Dлmos ΛSuusi itлtлdai:

—Sлllicлdл anglaagidi sai sivi tucarл maiquiaa goocuaja cuujuicai tacucu aapi vaicojo maimaasi aag agai pлsgиñmaatл —astлtлdai ΛSuusi.

³¹ Dлmos ΛPiiduru vaamioma guvucamicлdл ñioo daidл icaiti:

—Tomañsi aapi глтmadu muu maitanлstuagi iñsigлmaatл —astлtлdai.

Tai вллscatai ротлi λрpл.

³² Dai amaasi aayi λgai λмарлслл siaaco Getasemani тллgidu, taidл ΛSuusi itлtлdai глт mamaatлrdamiga:

—Tami avлr daraiva naida aapл тллca gamamaadagi —astлtлdai.

³³ Dai vaidacai ΛPiiduru, λлmadu ΛJacово, λлmadu ΛVuaana, dai duaadicudan tadatuimi dai soigллlidi. ³⁴ Daidл itлtлdai λgai глт mamaatлrdamiga:

—Sлllicлdл soigллlidi giñibлdaga muquiadan tada. Tanasi avлr vii aapimл, dлmos maitavлr coocosi —astлtлdai.

³⁵ Dai baitлquioma ii, dai cupuliaco voi dлvллrapi daanli Diuusi sai isbaigacamudai iducai maisoimaa taatamudai λgai istumaasi casi λрлduñia agaitadai aidл. ³⁶ Daidл itлtлdai λgai глт mamaatлrdamiga:

—Giñooga, aapi вллsiaлcatai istutuidi isiduñiagi maitidagito issoimaa taata aapл dлmos vai maitлpлduna iducatai aapл ipлliadagi mosлca isducatai aapi ipлlidi —astлtлdai ΛSuusi glooga.

³⁷ Dai amaasi ii ḥgai siaaco daraajatadai ḥmamaatḥrdamigadə vai coocosacatadai, daidə itłtłdai ḥgai ḥPiiduru:

—Simuñi, ḥcoosopłsi? ḥMaitapłsistui isnlaadagi tomas ḥmo ora?

³⁸ Maitavṛ coocosi dai gamamadadavurai vai maisoimaasi gļanduiňtuldana ḥDiaavora. Aapimə iduňia ḥlidi istumaasi Diuusi ipłlidi dai vļlscrla maitistui isnlaadagi dai maidaanli aapimə Diuusi sai gļansoīnana —astłtłdai ḥSuusi.

³⁹ Dai imłcrai gamamagi ḥSuusi ḥramu ḥgai vaa ūiooquicłdə. ⁴⁰ Dai ḥramu ii siaaco daraajatadai ḥmamaatḥrdamigadə vai ḥramu coocosacatadai, alia coocosimucatadai ḥgai mossusuligəl vupuidə. Dai maimaatḥcatadai ḥgai isducatai aa noragidagi ḥSuusi. ⁴¹ Dai ḥramu gamamada agai ḥSuusi daidə itłtłdai gļmamaatḥrdamiga:

—Siviavṛ gia coocosi daidə gļniibłsta. Casia cļagadu, casi ataayi mäsieu duucu giňtłlgida agai aapə ismaacłdə viaa ḥmo sļlicami giňtłlgida magai soimaasi ivuaadami. ⁴² Vaapaigivurai, timłda. Casia bodrla imli ismaacłdə giňtłlgida agai —astłtłdai ḥSuusi.

⁴³ Dai quiaa ūioocaitadai ḥSuusi tai ami divia ḥUudasi. ḥgai ḥlłmoso ḥbaivustaama dan gooca mamaatḥrdamigadə ḥSuusi vai oiditadai mui oodami dai vuucati mamastai dai uusi. ḥgai ḥrojootosadłcatadai ḥraraali baitłguucacamigadə llmadu ḥmamaatłtuldiadami sļlicami, ḥjudidíu sonłrguucacamigadə llmadu. ⁴⁴ Daidə ḥUudasi ismaacłdə gatłlgida agaitadai ḥSuusi caaagiditadai ḥgai loodami:

—Ismaacłdə usupiga aapə ḥgiava ḥgai vļrai bļi dai cļaga vulicami bļcrai —astłtłdai.

⁴⁵ Dai mosaayi siaaco daacatadai ḥSuusi daidə itłtłdai:

—Mamaatłtuldiadami, mamaatłtuldiadami —astłtłdai.

Dai usupi. ⁴⁶ Młtai otoma bļi dai vulicami bļcrai.

⁴⁷ Dłmos ḥmaadutai ismaacłdə ami daraajatadai vusaitu gļcusiru dai iquitə ḥmo naacadə ḥbaitłsłaacacamigadə papaali piooňigadə. ⁴⁸ Taidə ḥSuusi itłtłdai loodami:

—¿Tuimłsi dada aapimə dai vuucati uusi dai mamaastai? ¿Dai tuimłsi giňbłqvia agai, ducami siaapə ḥlamo ḥlsivogamicagi? ⁴⁹ Vļas tasai gļnsaagida daacana aapə ḥgll quiupagadłrə ḥjudidíu dai gļnmamaatłtuldiňa Diuusi ūiooquidə, młtai tomali ḥmo imidagai maitimbli. Dłmos poduucai idui aapimə vaidə ḥrļduuna isducatai oojsi Diuusi ūiooquidə —astłtłdai ḥSuusi.

⁵⁰ Tai vļlscatai ḥmamaatḥrdamigadə voopoi dai ḥagi viaa ḥSuusi.

⁵¹ Dłmos ḥmo gļli apiaoiditadai ḥSuusi dai maitlaadacatadai yuucusi mosłmo icuusi tļigigi młtai bļi ḥgai ḥicusdłaiňdłrə. ⁵² Tai ḥgai anaasi viaa gļciuusi dai mosmłł.

⁵³ Młtai bļidacai ḥSuusi ḥbaitłsłaacacamigadə ḥraraali, taidə gļnlmpagi vļasi ḥraraali tļtlaaņłdamigadə llmadu ḥsonłrguucacamigadə ḥjudidíu llmadu ḥmamaatłtuldiadami sļlicami.

⁵⁴ Vaidλ ΑPiiduru mosmλcasdλrλ oidotadai λgλλ baitλslaacamigadλ papaali tuisiquigadλrλ ucami. Anaasi tuisicana vii λgai λλmadu sandaaru gλucada tai.

⁵⁵ Vaidλ λtλtlaaapλdamigadλ papaali λλmadu vλλs λsonλrguucacamigadλ λjudidíu λλmadu dudunucami gatλcacacaitadai astuma soimaasi idui ΑSuusi daida gatλaañia agai muaragai. Dλmos maitλλ λgai istumaasi soimaascami vui ΑSuusi. ⁵⁶ Vai muidutai mosyaataglι ΑSuusi, dai maiλmadugan duucai aagai. ⁵⁷ Vai aa mosyaataglι daidi caiti:

—Aatλmλ caλ vaidi icaiti goovai: “Aanλan daitudagi gogλλ quiuupagadλ λjudidíu ismaacλdλ idui oodami dai vaica tasaicλdλ λramu iduñimu aann λmai quiuupai dai λgai maitλroodami duñidλca agai”, pocaiti goovai —ascaiti λoodami.

⁵⁹ Dλmos vλλscλrl λmaiλmaduga maasi ūioocai λoodami.

⁶⁰ Tai amaasi λgλλ baitλslaacamigadλ λpapaali cλquiva vλλscatai saagida daidl itλtλdai λgai ΑSuusi:

—¿Tumaasi goovai ismaacλdλ aagai goovai gλvui? ¿Maitarpλs gaaa noragida agai? —astλtλdai.

⁶¹ Dλmos ΑSuusi maiñioocacai vii, dai apiamaitadaga. Taidλ λbaitλslaacamigadλ papaali λramu tλcacai daidl itλtλdai:

—¿Aapirλsi λrλCristo Diuusi maradλ? Diuusi gia siaa duutadai aatλmλ —astλtλdai.

⁶² Taidλ ΑSuusi itλtλdai:

—Λjλλ Diuusi maradλana. Dai aapimλ giñtλlgimu aann sīllscadλ Diuusi ismaacλdλ sλlicλdλ viaa guvucadagai giñmaaqiagi λmo sλlicami dai giñtλlgimu aapimλ sīllscadλ tλvaagiaiñdλrλ imλda aann iicomai saagida —astλtλdai ΑSuusi.

⁶³ Taidλ λbaitλslaacamigadλ papaali saasarai gλyuucusi baamucai całcatai istumaasi aagai ΑSuusi daidl itλi:

—¿Tuisidλ gaagaiña aatλmλ vaamioma nλijadami? ⁶⁴ Aapimλ casal isducatai caiti goovai sai λpan tuiga Diuusi. ¿Mltumaasi tλtλgitoi? —astλtλdai.

Vai vλλscatai aagidi sai gatλaapλna muaaraga.

⁶⁵ Vai λλmoco sisividimi, dai iiñapai vuivasadλ dai gλvai daidl itλtλdai:

—Maatλñi toorλ gλgλgλ —astλtλdai.

Vaidλ λsandaaru vuivasana gλvai.

⁶⁶ Vaidλ ΑPiiduru maigotana tuisicana daacatadai, tai ami divia λmo cusñirugadλ λbaitλslaacamigadλ papaali. ⁶⁷ Dai nλiditai istaicovai daja ΑPiiduru cλlaa gλtλgito nλnλidi daidl itλtλdai:

—Aapiarpλ λrλ λλmadu aimλraiña ΑSuusi Nasareetλrλ oidascladλ —astλtλdai.

⁶⁸ Dλmos ΑPiiduru λsto daidl itλtλdai:

—Maitan maatł aapł ḥgai, tomali maimaatł aapł p̄stumaasi agai aapi —astłtłdai.

Dai ii ḠPiiduru abiaadłrł dai quitaagiña c̄lquiva. Tai ciujui Ḡmo tacu c̄liada. ⁶⁹ Taidł Ḡcusñiru Ḡrərəl vui n̄nllaava ḠPiiduru daidł itłtłdai ḥgai ismaacłdł ami daraajatadai:

—Gooviavṛ aduñdł gomaisapicłdł —astłtłdai.

⁷⁰ Dłmos ḠPiiduru Ḡsto. Tai bolaascłdł ḥgai ismaacłdł ami daraajatadai Ḡramu itłtłdai ḥgai ḠPiiduru:

—Słlicłdł p̄raduñdł aapi goSuusi. Galileelṛł oidacami aapi Ḡrərəl di, dai Ḡra maasi ñioocai aapi goSuusi aaduñdł —astłtłdai.

⁷¹ Vaidł ḠPiiduru galnaasi ñiooquimi daidł icaiti:

—Maatł Diuusi nai aapł maimaatł gosłqli ismaacłdł agai aapimł —astłtłdai.

⁷² Tai Ḡrərəl ciujui tacu c̄liada, taidł ḠPiiduru t̄gito istłtłdai ḠSuusi sai maiquiaa ciujuicai tacucu goocuaja ḥgai vaicojo itłiya agaitadai sai maimaatł ḠSuusi. Dai t̄gito ḥgai gomaasi dai sosua.

15 ¹ Dai mosmaasicai ḡnpl̄mpagı Ḡtłtlaanłdamigadł Ḡrəpaali, Ḡłmadu Ḡsonłrguucacamigadł Ḡjudidíu Ḡłmadu Ḡmamaatłtuldadiami słlicami, Ḡłmadu v̄llscatai t̄tlaanłdamı. Dai vulicami b̄łcαι ḠSuusi dai t̄łgi ḠPilaato. ² Taidł ḠPilaato t̄cacai daidł itłtłdai:

—¿Aapirłsi Ḡrraígadł Ḡjudidíu? —astłtłdai.

Taidł ḠSuusi itłtłdai:

—Ajl, poduuquiava p̄sducatai agai —astłtłdai.

³ Vaidł Ḡtłtlaanłdamigadł Ḡrəpaali naana maasicłdł ḡp̄rilę vuupaimi. ⁴ Vaidł ḠPilaato Ḡramu itłtłdai ḠSuusi:

—¿Maitarłs gaaa noragida agai tomali Ḡmo ñiooqui? Dañi v̄ll naana maasicłdł ḡp̄rilę ḡnviupai goovai —astłtłdai.

⁵ Dłmos ḠSuusi maiaa noragi tomali Ḡmo ñiooqui. Cascłdł ḠPilaato maitłtłgaitadai istumaasi t̄gitoagi.

⁶ Vaidł ḠPilaato dadagitoña Ḡmo maisapicami aidł siaa duudagłrł Ḡłgi poduucai ḡvniidacatadai ḥgai isdadagitoldiadagi Ḡoodami Ḡłgi ismaacłdł ipaliadagi ḥgai. ⁷ Vai ami maisacariłṛł ciupicatadai Ḡmo c̄łli Baraavási t̄łgiducami Ḡłmadu aa ismaacłdł coitadai oodami Ḡmo cocodiłṛł. ⁸ Tai ami dada Ḡoodami dai aagidimi ḠPilaato saidł iduuna poduucai isduucai ivuaadana ḥgai v̄łsi uumigi. ⁹ Taidł ḠPilaato aa noragi daidł itłtłdai:

—¿Ip̄lidimłsi isḡlandagitolda aapł ḡnraíga? —astłtłdai.

¹⁰ ḠPilaato maatłcatadai isłtłtlaanłdamigadł Ḡrəpaali vui baacoicatadai ḠSuusi. Agai c̄łldaitadai ḠSuusi oidatucuitai mui oodami dai cascłdł ḡatłgi ḠSuusi. ¹¹ Dłmos Ḡtłtlaanłdamigadł Ḡrəpaali avłnaqui Ḡoodami sai baiyoma gataanłna ḠBaraavási. ¹² Taidł ḠPilaato t̄cacai daidi t̄tłdai:

—¿Dai tumaasi ipłlidi aapimą isiduňia aaną goocłdą ismaacsłdą
Λjudidíu raígadł aagai aapimą? —astłtłdai ΛPilaato.

¹³ Tai Λgai ijiňa daidł itłtłdai:

—Siisañi curusiaba —astłtłdai.

¹⁴ Taidł ΛPilaato itłtłdai:

—¿Tumaasi soimaasi iducami goovaio? —astłtłdai.

Tai Λgai Λramu ijiňa daidł itłtłdai:

—Siisañi curusiaba —astłtłdai.

¹⁵ Vaidł ΛPilaato maitipłliditadai isvui baacoagi Λoodami cascłdą
dagitolı Baraavási, dai gatłjai mlsai glicarsana ΛSuusi dai gooquıłrą
gatłjai curusiaba siisaragai.

¹⁶ Taidł Λsandaaru vaidacai ΛSuusi tuisicamu dai ami Λmpagi vłłsi
Λsandaaru. ¹⁷ Dai aadi yuucusi moraduacami daidł iduňi Λmo cooronai
uuparaicłdą dai cllsi sai Λpa maascana Λmo raí dai poduucai parunai.

¹⁸ Dai vłłscatai iiňacai daidł icaiti:

—Tan cllca Λraígadł Λjudidíu —ascaiti.

¹⁹ Dai Λmo ali uusicłdą moodłrą gļvai. Dai sisividi, dai
gļantootonasłdą guguucai dai siaa duutudadan vueeyi. ²⁰ Vłłsi poduucai
parunai Λgai dai gooquıłrą uupasi Λyuucusi moraduacłdą dai Λgi
yuucusidł aadi. Dai gooquıłrą vusaitu abiaadłrą dai curusiaba siisa
agai.

²¹ Vai Λmo cllli Sireñiłrą oidacami Simuňi tłłgiducami Λgai
Λroogadł Lejandro Λłmadu Rufo. Dai oidigaiñdłrą imłitadai Λgai dai
amui daivusai mltai goguama cusuvi Λcurusi ismaacsłdą cusuvaticatadai
ΛSuusi.

²² Młtai błłcαι ΛSuusi Λmarłsłrą siaaco Gólgota aagaiňa saidł itłiya
Λlidi oodami moodł. ²³ Dai oida agaitadai Λgai uuvasi varagadł
Λłsocami vłłnacami miira taidł ΛSuusi maitipłli isiiyagi. ²⁴ Młtai
curusiaba siisa. Vaidł Λsandaaru nłłplitudai volao dai nłida agai
sooriatai vuiya agai ΛSuusi yuucusidł dai astumaasi ajia agai
Λłmadutai.

²⁵ Quiaa Λrquiaamococatadai aidłmisi curusiaba siisa ΛSuusi. ²⁶ Daidł
Λoojai mlsmaacsłdą ooja curusiaba dai agai młstuisidł gatłjai
muaaragai, icaiti Λprł: “Raígadł judidíu”. ²⁷ Dai abaana ΛSuusi
ticurusiaba siisia gooca Λlsivogami Λprł Λmoco słłlisa padłrą Λmai
curusiaba dai Λgłmai oogisa padłrą Λmai curusiaba. ²⁸ Poduucai Λprłdui
saidł Λprłduuna ismaacsłdą aagai oojłrą ismaacsłdą icaiti: “Oodami
soimaasi ivuaadami duucai nłidi ΛCristo”.

²⁹ Dai ismaacsłdą amui dŁgavusclı galnaasi ňiooqui suuligidi ΛSuusi
dai gidai gŁnmoomo parunaitai ΛSuusi daidł itłtłdai:

—Epa aapi pŁsmaacsłdą pocaiti pŁsaidł istutuidi isdaitudagi Λgłł
quiupagadł Λjudidíu dai vaica tasaicłdą ivueeyi Λramu, ³⁰ cllgasłrą
igłnuusaida aapi Λgi dai tŁvaňi curusiaiñdłrą —astłtłdai.

³¹ Poduucai ʌprʌ parunai ʌtʌtlaanʌdamigadʌ papaali ʌmmadu ʌmamaatʌtuldiadami sʌlicami dai aipaco gʌnaagidi daidʌ icaiti:

—Сллгаслрл вувайту гоовай аа дай гоовай лаги гиа майтистутуиди исслгаслрл гавиусайдаги.³² Isnлijада аатлмл goCristo раигадл лјудидиу иссиви тваниаги curusiaiñdlrl, aidл гиа ваавоитудан тада аатлмл —аскаити.

Dai asta ʌcʌcʌlli ismaacʌdʌ saigʌcatadai soimaasi ñiooqui suuligidi ʌSuusi.

³³ Dai dan duucu vʌʌsi oidigi tucapi vii coigʌsʌco tasai uucami. ³⁴ Dai aidʌ uruno tadaco gʌgʌrʌ iñña ʌSuusi daidi caiti:

—Eloi, Eloi, ¿Lama sabactani? —ascaiti.

Sai ሌጋይ ከሚያ ለለት: GiñDiuusiga, giñDiuusiga, ደጥበላስ ግንዳጂ?

³⁵ Dai ამთიცი ისმაილი ამი დარაჯათადა ისპირებოდა აგან დაიდა იცავი:

—Dañi, vapaidi goovai ḥDiuusi ñiooquituldiadamigad ḥ Eliiasi
—ascaiti.

³⁶ Ται λμααdutai μλλ dai bλi λmo visocli dai vadλitu uuvasi varagadλ
λλsocamicλdλ, dai λmo uusi tλvλducami cuugλrλ daí λvisocoli dai
miaadλrλ dadasdi λSuusi sai visiusuna daida icaiti:

—Tʌdagito sabai diviana Eliiasi dai tʌvaiñdana —ascaiti.

³⁷ Taidla Δ Suusi glaglrl iina daida muu. ³⁸ Vaidla Λ glla icuusi ismaacldla Λ glla quiupagadrla Λ judidiu sagilcatadai Λ pan Λ ssi covoca Λ mo sueeyi dai Λ rana Λ lli sarai tlcavidrla abiaadrla matana ucami. ³⁹ Daidla Λ capitán romanu ismaacldla vuidrla cлаacatadai Δ Suusi tllagacai isducatai iina Λ gai dai isducatai muu icaiti:

—Sʌllicʌdʌ qui ʌrDiuusi maradʌcatadai gocʌlli —ascaiti.

⁴⁰ Λλтосо ooqui mlcasdлrl пliditadai ллрл. Agai saagida daraajatadai María Madaliña, dai María ismaacлdл лrdллdл Jacovo ллмаду Osee. Vai ali Jacovo aagaiñä oodami Jacovo. Dai modaja ллрл Salomé. ⁴¹ Idi ooqui oidatucuiña лSuusi dai soicliñä aidлsi Galileeana aimлraiñä лgai. Dai muiducatadai aa ooqui ismaacлdл oiditadai лSuusi Jerusaleendлц uusamí.

⁴² Dai caurui dai aidə baivuaadana ʌjudidiu vʌlsiałcatai dai siaadico ibłstaragaicatai maitistuma vuaadana. ⁴³ Tai ami divia Osee Arimateełłla oidacami, dai ʌgai ʌrlmo gʌł tłaapłdamicatadai ʌłprə. Dai ʌgai nłnłracatadai sìłłscadł gatlaanłda agai Diuusi. Dai maiduaadicuitai vaa siaaco daacatadai Pilaato dai taí oigaragai dai tłaväiñda agai ʌSuusi tuucugadł dai yaasa agai. ⁴⁴ Taidə Pilaato maitłł isducatai tągituagi maicłłga maatłcatai isbai camuu ʌgai. Dai vaí ʌcapitán dai tlcaca agai sabai camuu. ⁴⁵ Vaidə ʌcapitán aagidi sai camuu. Taidə Pilaato maa oigaragai ʌOsee isyaasagi ʌSuusi. ⁴⁶ Taidə Osee savlı ʌmo icuusi namłacami dai tłañi ʌmuuquiadł dai liciuusıłłla biisa. Dai ʌmo aitłana siaaco cadłgarsicatadai ami tła. Dai

taagiña daí ḥmo gll odai.⁴⁷ Vaidə María Madaliña ḥlmadu María Osee ḥlladə nlidí mlsiaaco tll aSuusi.

16 ¹Dai cadaivunucai lībstaragai tasrla, taidə María Madaliña ḥlmadu María Jacovo ḥlladə ḥlmadu Salomé, ḥgai savli sigian uuvadami dai toida agai ḥmuuquiadə. ²Dai tumiñoco ḥlqui iji ḥgai siaaco yaasapicatadai aSuusi. Tasai vusaico aayi ḥgai. ³Dai aipaco ḥlnaagidimi ḥgai daidə icaitimi:

—¿Sioorə maigovai daasamu ḥgll odai sivaapaquimu aatlmə?
—ascaitimi.

⁴Dai nllaaavacai tll ḥgll odai vai camaianaasi daacatadai. ⁵Tai ḥgai vaapa siaaco yaasapicatadai aSuusi, dai ami tll ḥmo Diuusi tlaañicarudə. ḥgai ḥpa maasi ḥmo glll vai sllisa padrla daacatadai, dai mltana ugurui yuucusidə dai tootoaja. Taidə ḥooqui alı duduaadimū. ⁶Dłmos ḥDiuusi tlaañicarudə itłtdai:

—Maitavrl duduaadicuda. Aapimə gaagai aSuusi ismaacsłdə Nasareetrl oidacatadai, ḥgai mlsmaacsłdə curusiaba siisa. Dłmos ḥgai caduaaca maitatiipu tami. Nlidavurai movai mlsiaaco tll. ⁷Iimivurai dai aagida ḥPiiduru ḥlmadu ḥgaa mamaatłrdamigadə aSuusi saidə aSuusi ḥrłga ajiagai Galileełrl isaapimə. Ami tlgimə aapimə poduuucai isduuucai ḥlnaagidi ḥgai —astłtdai ḥDiuusi tlaañicarudə.

⁸Taidə ḥooqui voopoi abiaadrl duduaadimucai dai giigivuquimi. Dai maiaagidi ḥgai tomali ḥmaadutai alı duduaadimucai.

⁹Aidəsi duaaca aSuusi ḥrłga ḥlmaasitu ḥgai María Madaliña vuitapi ismaacsłdłaiñdrl vuvaitu ḥgai cuvaracami Diaavora tltlaañicarudə.

¹⁰Tai ḥgai ii dai aagidi ḥgai ismaacsłdə ḥlmadu ajioopaiña aSuusi. ḥgai alı soigłnliditadai dai suaanlıtadai. ¹¹Dai aidəsi cal ḥgai isduaaca aSuusi, dai isnłidi ḥooqui ḥgai maivaavoitu.

¹²Dai gooquirla aSuusi ḥlmaasitu ḥma duucai gooca ḥloidatucudami vuitapi. ḥgai oidigamu iimlıtadai. ¹³Tai ḥgai iji dai aagidi ḥgaa, dai tomali poduuucai maivaavoitu ḥgai.

¹⁴Tai gooquirla ḥlmaasitu aSuusi ḥbaivustama dan ḥmoco mamaatłrdami vuitapi aidəsi mesa vuidrl daraajatadai ḥgai. Daidə aSuusi bagaimi ḥlmamaatłrdamiga maivaavoidaracatai ḥgai maivaavoitudacai ḥgai ḥgaa ismaacsłdə aagidi isnłidi isduaaca. ¹⁵Daidə itłtdai:

—Iimivurai vllasi oidigi daama dai aagida vllasi oidigi daama oidacami sai casi istutuidi isclłgacrl vuvaquiqi. ¹⁶Dai sioorə vaavoitudagi dai glnvapaconagi ḥgai clłgacrl vuvaquimu. Dai sioorə maivaavoitudagi ḥgai Diaavora ḥlmadu iimimu. ¹⁷Dai naana maasi istumaasi gęgərducami ivuaadamu sioorə giñvaavoitudagi. Vuviadamu ḥgai oodamiaiñdrl Diaavora tltlaañicarudə giñguvucadacslə dai ḥmamaasi ñiooqui ñioocadamu ismaacsłdə maimaatłcana ḥgai. ¹⁸Dai glnnoonovicldə vuudamu ḥgai gęgərl coocoyi. Dai isyllda ḥgai

muuquigami maigalvuaadamu. Dai coococoidadla daama daraasadamu Δ gai g λ nnoonovi sidla Λ coococoidadla duduadladamu —astlatdai Λ Suusi g λ mamaat λ rdamiga.

¹⁹ Dai aidasi canaatocai \tilde{n} iooqui g λ rtlaanladamiga Suusi g λ mamaat λ rdamiga, taidla Diuusi vaidacai t λ vaagiamu dai maa Λ mo g $\lambda\lambda$ s λ licami. ²⁰ Taidla Λ mamaat λ rdamigadla aipaco iji dai aagidi oodami sai casi istutuidi isclagаслa vuvaquiagi vaavoitudacai g λ rtlaanladamiga Suusi Cristo. Dai Δ gai vaa Suusi Cristo soicliña aa duiñdadrla vai Δ gai naana maasi g λ garducami ivuaadana dai poduucai maasiuldi sai ismaacldla aagaiña Δ gai Λ rvaavoi.

Dai moslaasi.